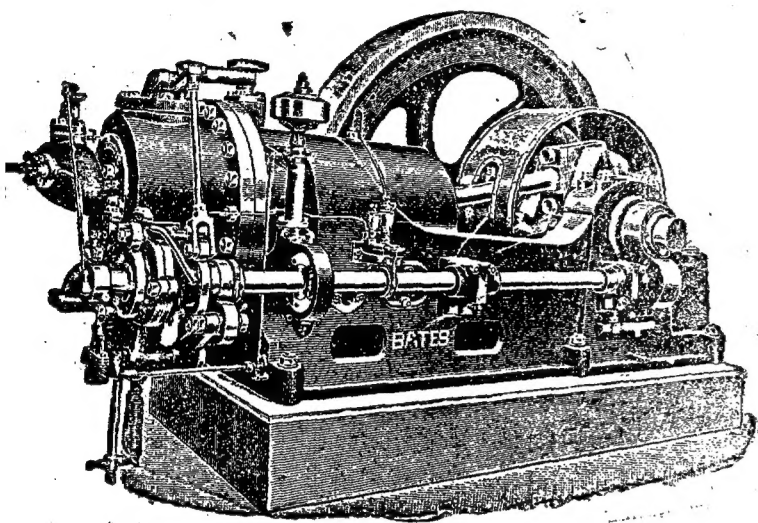

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును ౩౦౪౪౩

VOL. 3. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ ఫి. బ్ర. వరి నెల 13 వ తేది మంగళవారము } No. 264
సంపుటము. 3. } న శ నా మ సం వ త్స ర మా ఘ మా స బహుళ ష స్తి ౬. } సంచిక ౨౬౪

బేటుగోల్డ్ మెడల్ శెమిడీశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటు
వంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్ తో
నయినను సుమారు ఒకమాసము చేపరయి
జరు విప్పి కుభ్రపరచ వక్కరలేకయే
మిక్కిలి త్వష్టికరముగా పనిచేయుచున్నవి.
సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులతో
యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక
వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ తో
గగము మాత్రము యీ యింజనులు తీసి
కొనచు వాటికంటె పేయిల్లు త్వష్టి
కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్ర
ములు మొదలు రేర గుర్రముల పవరువరకు
పట్టుకొని స్వేద సామానులు సహ
యే పుడును ప్లామలో నిధముగా
నుండును.

102-141 డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., ఇంజనీర్సు, మదరాసు.
(చొంచెలు:- బెజవాడ, రాజమండ్రి)

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వర్కసులు.
25, చై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.
తెలివిలిగము: "ఉమ్మడియార్ మదరాసు"

ఈపటములో కనుపరచివెట్టి
అనేక విధములైన గాజులనమ్మక
ముగా నవరముబంగారుతోతయారు
చేయబడియున్నవి. వలయువారు
మాకు వ్రాసిన గాజులకములున్న
అందులకు, మహాశిల విషయముల
కావటానికై పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గల్ల
తోడూ, గెట్టితోడూ, గెట్టికిలు
ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు
దాలర్లు, గడియారపు గోలుములు,
కాసుల కేర్లు, వెడినగలు అనేక

విధములైన వెండిసాత్ర సామానులు హాజరున యున్నవి.
నాణ్యమైన నలుపుచియ్యబడును. ౬9౭

బాదాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

ఈచరిత్రభృత రక్తములన జనించుజాడ్యములకు కిరీటునుకంటి మందు. ముత్యపులను, మచ్చలను గండమాలను
తొండ్లను, ప్రాణనొప్పులను అన్ని విధములకలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

నవావధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబుండును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులకర కంకుటకు 4 పౌండుల బుట్టిలో అమ్ముచును.

ప్రాప్తిటరు:- పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వశాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రాయబడినది. వల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషావిషయ ప్రశంస
ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ వరచితుము.
వల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

"ఆంధ్ర శిగరెట్లు"

615 (కోడిపుంజు మార్కు గలవి)

ఈశిగరెట్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమున మెగిన మేలైన పొగాకుచే ఆంధ్ర
లగు మావలన తయారుచేయబడి, అనెకులచే మెప్పొందబడినవి; కాన
వీనిని ఆంధ్రరాష్ట్రీయులకు మీరందరు అభిమానించి, ఉపయోగపరచి
గుణాగుణముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పంచితులకును వెల్పు
చొప్పుతులు. ఈ క్రింది అడ్రెసుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియనగును.

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటురోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు!

సంపదభాషగల చీటిని చూచి కొనుడు!!

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వల 0-8-0
తలనొప్పుల మాన్పుచు
పార్శ్వపు నొప్పుల బార
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రసియింతు నుండదనినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశీయము
తయారుచేయబడు మంచియగు.
దీనిని విదేశీయులతో కూడ వాడుచున్నాము.
అమృతాంజనము డి.పి.కి, బొంబాయి, తండ్రి కుగరాసు

మదరాసు కార్పొరేషన్

(688)

నోటీసు.

మెట్టివెడర్ అండు నన్నువారిచే చేయబడిన మాన్యుయల్ ఫేర్ ఇంజనులు రెండు ప్రతిదానికి మూడు, రీలుకార్డు, టూలుకార్డుల తోడను సెక్షన్, డిక్టేటింగ్ మ్యాషిన్, జంకు, వుడన్ ఫైర్, బకెట్లు, నాజర్, హైడ్రంటు స్టాండు వైపు, మున్నగు సామానుల తోడను క్రయమునకు గలవు.

ఈ దిగువ దస్తావజు చేసి యున్న వారికి దరఖాస్తు చేసికొని, అప్లై చేసి ఏదీ బ్రెవెలియన్ చేసికొని కార్పొరేషన్ వర్కుషాపులలో ఏటిని పరిశీలన చేయవచ్చును.

మదరాసు కార్పొరేషన్ } కే.ము. ఆర్. కోట్ల, }
మున్నడిపార్టుమెంటు } డి. యస్. సి. }
12 ఫిబ్రవరి 1917. } ఇంజనీయరు.

(687)

నోటీసు.

గోదావరిల్లా రాజమండ్రిలో చేసిన ఆర్యాపురంలోని మయినరు ఆలపాటి భాస్కరరామయ్య తాలూకు రియల్టె ఫ్యాక్టరీ తాలూకు రిజిస్ట్రేషన్, పెన్షన్లు, డిమాండ్లు, యంజను, 2 బాయిలర్లు ప్రతిదీన్నూ వగయిరా సామాను లున్న సదరు ఫ్యాక్టరీకి యెదురుగా వున్న భారీ ఫలమున్న కలిపి 15 సం॥ముల వరకుకు బహిరంగమైన పేలం ద్వారా కవులు యిచ్చుటకు గోదావరిల్లా కోర్టువారి ఫయిన్ల ఉత్తరు వులకు లోబడి సదరు ఫ్యాక్టరీవద్ద 15-2-17 తేదీన ఉదయం 11 గంటల లగాయితు సాయంత్రం 4 గంటలవరకు యాదిగువ సంతకము చేసిన వారికల్లు పేలం చేయబడును. వేలపు వర కులు వగయిరా అంతములు కావలసినవారు ఈ క్రింది సంత కము చేసినవారిపేర వ్రాసి తెలిపినవచ్చును.

బంగారు చిన శేషాచలం, రాజమండ్రి.

Muktyar of Alapati Tayaramma
Mother & Guardian of Minor
Alapati Bhaskararamiah.

హారంస్టన్ సర్క్యస్.

677

గొప్ప యడవివృద్ధిగముల సమూహము.
కోటమైదానములో ఆట జరుపబడును.

నెటిరాత్రి 9 గం. 15 ని. లకు ఆరంభం

పుత్రికలవల్లన, మహాజనలవల్లన మదరాసులో ఆడిన వర్క్సులలో కల్ల గొప్ప సర్క్సు అని ప్రఖ్యాతి గాంచినది. తిప్పవచ్చు.

మా వద్ద పనుల చేయు వేసుగులను, సింజాములను, పులలను, ఎలంగుబంటులను, చిరుతలను, నిప్పుకోడి వంటి పక్షులను, కోతులను, బేబూనులను, కుక్కలను చూడుడు. ఆ రేటిమా, బోనీ గుట్టములను చూడుడు.

బుధవారము, శనివారము, ఆదివారము సాయంత్రాళము ప్రదర్శనములు జరుగును. ఫిబ్రవరి నెల 14, 17, 18 తేదీలను సావంకాలను 8 గంటలకు తలుపులు తీయుదురు; 4 గంట లకు ఆట ప్రారంభము.

ఈ సమయములో బాలురకు అర్ధచార్జ్ తీయబడును.

టికెట్ల వివరములు.

6 సీట్లు గల పెట్టె	రూ.	20	0	0
ఒక సీట్ గల పెట్టె	రూ.	4	0	0
మొదటి కుర్చీలు	రూ.	8	0	0
రెండవ కుర్చీలు	రూ.	2	0	0
స్టాల్సు	రూ.	1	0	0
గాలరీ	రూ.	0	8	0

వగటియందు 31 వ నెంబరు, ఆర్సీనియను వీధి యందు టిక్కెట్లు అమ్మబడును.

హారంస్టన్.

C. H. బ్రూన్,

ప్రొవైడెంట్,

బ్యాంకుమాస్టరు,

R. ఆల్బర్ట్ & W. వై. మనస్సె, ఏజెంట్లు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

(-0-)

హిందూ దేశమున అరాజకము

మొన్నటిదినము సామ్రాజ్య శాసనసభయందు పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ విషయపు బిల్లునుగూర్చి యోచించుటకు ఒక ప్రత్యేక సంఘము నిర్ణయింపబడెను.

మరునాడు సభ ఉపాధ్యక్షులగు లాండ్స్ డౌన్ యధ్యక్షుల క్రింద సమావేశమయ్యెను. ప్రవీణులైన జరిగినవెనుక, హిందూదేశమున గల అరాజకమును గూర్చి విచారించుట భారతీయ, యూరపీయను ఆధికారానధికారులు గల యొక ప్రత్యేక సంఘము నేర్పాటుచేయవలెనని డిమాండ్ చేయిగా రుప పాదించి అరాజకమునకు మూలములగు కారణములేవో ముందు నిర్ణయించి తరువాత తొలగింప బ్రయత్నింపవలయుననియు, ఈసమస్యనుగూర్చి బాగుగ విచారించినవారెవరునులేనియు కలకత్తాలో నిటీవల జరిగినదర్బారునందును కార్నెల్ కేలు ప్రభువుగారు అరాజకమునుగూర్చి నూచించి రనియు చెప్పిరి. అరాజకమును ప్రభుత్వమువారు రాజకీయవిధమున మాత్రమే వదిలింపజాల రనియు, అనుకూలమగు ప్రజాభిప్రాయము లేకున్న ఏ పనియు సాధ్యముకా దనియు, కార్నెల్ కేలు ప్రభువుగా నిటీవల చెప్పియుండిరి. ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారింతవఱకును, క్రిమియలు ప్రాంతీయులొకడొకరిందను హిందూదేశ రక్షణశాసనము క్రిందను మాత్రమే అరాజకము నణప బ్రయత్నింపగలిగిరి గాని, అరాజకమునకు మూలకారణ మేమియో విచారించి దానిని మొదలంటుఁ బెట్టికేనేయఁ బ్రయత్నింపలేదు. నేరములను బలవంతముమీద ఆయుధములముల మున నణచినవారుట మంచిది కాదని ప్రభుత్వమువారికి తెలియును.

దాదాభాయిగారి తీర్మానముపై కొంత చర్చ జరిగిన వెనుక ఆక్షేపణలువచ్చి తీర్మానము ప్రోత్సహింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయవిషయమును గూర్చి భూషేంద్రనాథ వాసుగా రుపపాదించడలచుకొనిన తీర్మానమునుపసంహరించు కొనిరి.

పట్టికు వర్క్సు వ్యయము.

పూర్వ నిర్ణీతపు గృహదుల విషయమునను నూతన గృహదుల నిర్మాణ విషయమునను మొత్తముమీద పట్టికు కుక్కు కాళి విషయమునను వ్యయములను ప్రభుత్వమువారు గృహనిర్మాణ మూలధనమునుండి యాయవలయునే కాని ప్రభుత్వాదాయము (రివిన్యూ) ల నుండి ఈయగూడ దనియు ఇందు మూలముగా మిగులు ధనముతో ప్రాథమిక విద్యను వృద్ధిచేయవలయు ననియు గొ॥ బయ్యా వ్యసించేకర్త కర్మ గా రుపపాదించి, ఈ వ్యయములను కొద్ది వాయిదావ్రతముల మూలమున భరింపవలయును గాని భార మంతయు పన్నులు గట్టు పేదజనులపై చేయగూడ దనియు, హిందూదేశ మసలే పేదదేశమై యుండియు ప్రస్తుతపు ఎక్కువ పన్నుల వలన మతీంత కష్టము నొందుచున్నదనియు, అట్టిదేశముపై నీ భార మును చేయదగ దనియు చెప్పిరి.

పట్టికువర్క్సు కాళి కార్యదర్శి రోజుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఈ విధముగా వ్యయము లేర్పఱచినయెడల పట్టి కువర్క్సు విషయమున వ్యయ మెక్కువగునుగాని తగినంత లాభ ముండదనియు, ప్రస్తుతమున్న వ్యయపు ఏర్పాట్లు కడు ప్రోత్సముగా పనిచేయుచున్నవనియు చెప్పిరి.

పండిత మదనమోహనమోక్షగారు విద్యాప్రాముఖ్య ము సందర్భమున తా మీ తీర్మానమును బలపఱుపగోరితిమని యు, తీర్మానమునుగూర్చి బాగుగా యోచింపవలయుననియు చెప్పిరి.

బొంబాయి పట్టికువర్క్సు కాళిలోని వాడ్డామిన్ గారు విద్యావిషయమున ఉపసాదకులకు గల మహాభయమునకు సం తరించి, ఈ తీర్మానము ఎట్లు ప్రవేశ పెట్టిన సంగీకృతమగునో అట్లు ప్రవేశ పెట్టలేదని చెప్పిరి. తీర్మానము లో మొదటిభాగమునందు తప్పుఅర్థము చేసికొనుట కవకాశము గలదు. రాజోవు సంతతివారి యుపయోగాగ్రాము మూలధన వ్యయముల నుపయోగించుట వైకి బాగుగానే కనబడునుగాని ఆచరణము కష్టము. ప్రస్తుతము ప్రవేశ పెట్టినట్లు తీర్మానము సంగీకరించుట తమ మతముగాదని మిగ్ గారనిరి.

సర్ ఇబ్రహీం రహింతుల్లాగారు నిర్బంధించిత ప్రాథ మిక విద్యావిషయమున సానుభూతిని జూపుచు తీర్మానము తిరగజయోగ్యము కాదనియు, మూలధనోపయోగము, ప్రభు భ్యాకాయములగు పన్నుల యుపయోగమును గూర్చి చర్చజరిగి

నిర్ణయములగు తీర్మానములు వెలువడవలయు ననియు చెప్పి ఉపసాదకులు ప్రస్తుతము తీర్మానము నుపసంహరించుకొని చర్చతో సంకృప్తి నొందవలయునని నూచించిరి.

భూషేంద్రనాథ బాసుగారు చెప్పుచు విద్యాప్రాముఖ్య విషయమున నింకవరును తమకు సలహా నియంత్తరలేదని యు నిజను తీర్మానము సేరదర్శమున రహింతుల్లాగారోక్షేత్ర భవించుచున్నవనియు, ఇట్టి తీర్మానవిషయపు చర్చ ఆర్థిక పత్రము ప్రవేశ పెట్టబడినప్పుడు జరుగుట యుచితమనియు చెప్పిరి.

సర్ డబ్ల్యు. మేయరుగారును తీర్మానమునకు వ్యతిరేక ముగా చెప్పిరి.

కేర్మగారు కొంత ప్రత్యుత్తరము చెప్పిరి. తీర్మాన ము నుపసంహరించుకొనిరి.

అను తీరము కేర్మగారు మత్తుద్రవ్యముల విషయపు నిబం ధనల సంస్కరణమును గూర్చి తీర్మానము నుపపాదించుచు దీనివలన ప్రభుత్వాదాయముల నష్టమేమియు గలక జాల దనియు, సభ్యులలో నెవ్వరికిని ఆక్షేపణలులేదని తమ యభి ప్రాయమనియు, చెప్పి అభిలభారత మధ్యపాననిషేధసభవారి తీర్మానములనుగూడ నూచించిరి.

వాల్సు గారు (బే హారు) తమ యనుభవ మును వివరించి బీహారులోని స్థితులను తెలిపి (త్రాగు దునుగూర్చిన నిబంధనమును బలవంతము చేయగూడదనియు, సారాయములను త్రాగువారి సంఖ్య తగ్గి పోయినదనియు) ప్రత్యేక సంఘమువారి సభల నెక్కువ చేయుటకు ప్రస్తుతము వీలుగాదనియు చెప్పిరి.

సర్ వెర్మి లోపెటుగారు తీర్మానమును గూర్చి మాట్లా డుచు ప్రత్యేక సంఘముల నేర్పాటు చేయుటనుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయములను తెలిసికొనవలెనని చెప్పి సంయుక్త రాష్ట్రములలో తమ యనుభవమును వివరించిరి.

భూషేంద్రనాథ బాసుగారు రువస్యనించుచు కేర్మగారి తీర్మానము ప్రజల సత్ప్రసంగమును గూర్చి యుపసాధించ బడినదే గాని ప్రభుత్వమువారిని శ్రద్ధించుట కుపసాధింక బడలేనదనియు, 1904-వ సంవత్సరమున తాము పపాదించిన తీర్మానము కొంతవఱకు పరివర్తించినదియు, దరిమిలో కొన్ని నూతన విషయములను ప్రవేశ పెట్టబడినవనియు, శ్రీ సెన్యుర నిర్ణయసంఘముల మూలమున కలకత్తాలో మంచి యుపయోగ ము గలిగిన దనియు వా రన్ని జాతులకును సంకృష్టికరమ గా పనిచేసినదియు, ఈ తీర్మానము సంగీకరించిన యెడఁ ప్రభుత్వాదాయమునందు కొంతకష్టముగలుగునుగాని ఆవ్య యమును ప్రజలు నిరాక్షేప ముగ భరింపగలుగుదురనియు చెప్పిరి.

షాఫీగారును, శుకులుగారు, చంద (ఆస్సాం) గారూను తీర్మానమును బలపఱచిరి.

పండిత హాళీవ్యగారు తీర్మానమును గూర్చి నడుపుచు ప్రజలను ప్రభుత్వమువారును గూడ ఈ విషయమున విశేష ముగా ప్రయత్నములు సలుపుచున్నారనియు, ప్రభుత్వము వారి మద్యవిషయక రాజచర్య అంతగా నుపపరిపలేదనియు ఈ చర్యవలన బాధనొందువారు నిరుపేద జనులై యున్నారనియు, ప్రత్యేక సంఘముల నేర్పాటుచేయు విషయమున ఆర్థికారానధికారుల కెవ్వరికి నాక్షేపణలు ఉండదనియు చెప్పిరి.

అయ్యంగారును కృష్ణసాహేగారును తీర్మానమును బలపఱచిరి. బీహారు ఒరిస్సాలయందు త్రాగుడు ఎక్కువగా నున్నదను వాదమును సాహేగారు ఖండించి ఒకప్పుడు భీహారు ఒరిస్సాలయందు మద్యవిషయముల ప్రభుత్వాదాయము వృద్ధియైయుండి కాలక్రమమున తగ్గినదని చెప్పిరి.

సర్ జార్జి బార్నెస్ గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తరము చెప్పుచు తీర్మానముపట్ల తమకు సంపూర్ణ మగు సానుభూతి కలదుగాని కొన్ని కొన్ని విషయములందు పాదకులతో నేకీభవింపవని చెప్పిరి. తీర్మానమునందలి ముఖ్య విషయమును ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి ఇదివఱకే యాచరిం యుండిరి. కాని కొన్ని కొన్ని ప్రవేశములందు ప్రజాభిప్రాయము వేరుగానుండెను. ప్రజాభిప్రాయము నతిక్రమించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వములకు వీలులేకుండెను. కొన్ని మాసములక్రిందట మద్య పానవిషయములనుగూర్చి సర్ హెర్బర్టు రాబర్టుస్ గారు నూ చించిన విషయములను హిందూదేశ కార్యదర్శిగారు హిందూ దేశప్రభుత్వము వారికి పంపిరి. వీనిని స్థానిక ప్రభుత్వముల వా యభిప్రాయముల కొలతు పంపితిమి. వానియందలి ముఖ్యనివ యమును తీర్మానమునందలి విషయమును సెక్కుటియే. స్థానిక ప్రభుత్వముల యభిప్రాయములు వచ్చినవెనుక గాని మద్యపాన విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారి నిర్ణీతాభిప్రాయము నిచ్చుటకు వీలులేదు.

తీర్మానముపట్ల ఆంతరీక్షాభావాలను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వము వారు వాచరించుటగాక తగిన శ్రమచేసిరి.

తీర్మానము సభ్యుల యంగీకారమునకువచ్చి యోడిపోయెను.

నాటిదినచర్య ఇంతటితో ముగిసెను.

రైలుప్రయాణ విషయమున మూడవతరగతి రేట్లను వృద్ధిచేయు విషయమునుగూర్చి తీర్మానార్హతకు సర్ రాబర్ట్ డిల్లాస్ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అన్నితరగతుల రేట్లవృద్ధి చేయుటకు చున్నదనియు, కొన్ని కొన్ని రైలువేలముల దివిజన్ల వృద్ధి చేయబడినవనియు, అనవసర ప్రయాణములను ఆపివేయుటకును, రైలుబండ్ల మూల కావలసినన్ని ఏర్పాటుపడుటకు ప్రజల రాకపోకలను తగ్గించుటకునే రేట్లు ఇట్లు తగ్గింపబడినవనియు, యాధికాలమున రైలుబండ్లను ఇంజనులను బాగుచేయు సాగుగ్రిల్లింగులు కష్టమనియు, ఈ కారణములన రేట్లవృద్ధి యంతర్యమునందునో చెప్పబడినవియు, ఆర్థిక విషయమున ఎంత లాభనష్టములు గలుగునది లెక్కించుట కష్టమనియు, ప్రయాణికుల సంఖ్య తగ్గును గాన దీనిప్రకారము రేట్లను హెచ్చించిన యెడల ఆర్థిక విషయములం దంతగా భేద ముండదనియు చెప్పిరి.

మరునాడు కాసన సభ సమావేశ మైరమ్మను ప్రశ్నోత్తరము లైనవెనుక గవర్నరు జనరలుగారి సభలో కార్యక్రమ నిబంధనలో 3 వ నిబంధనమునకు ముందు "2 అ. ఈ సభ ఆధమము ప్రతిమాడునెలల కొకసారియును, దీనిపంపునండి మార్చి చతుర్దశి వారమున కొకసారియును సమావేశమగుచుండవలయును" నిబంధనమును జేర్చవలయునని పండిత మదన మోహన మాశ్యగా రుపహాదించి 1892 వ సంవత్సరమున ప్రథమ సమావేశమైన వెనుక సభ నిబంధనల యం దనేక భేదములు వచ్చిన వనియు చెప్పి భేదములను కొన్నిటిని వివరించి ప్రస్తుతము సభ ఒక్కొక్కపుడు జనరలియందును ఒక్కొక్కపుడు మార్చియందును జరుగుచున్నదనియు, సక్రమ ఒకా సేర్వీకరణపడిన యొక విధానము లేదనియు, సింలాయందు చర్యలు జరుగుచున్నదని ఏర్పాటుప బడినందున సింలా సమావేశములు సభలలో లెక్కింప దగదనియు చెప్పిరి.

చాచాభాయిగారు తీర్మానమునాటిపించుచు అట్లే ర్యుచుటవలన సభ్యులకు గల వేర్వేరు పనులకు ఆధ్యంతరము గలుగుననియు మీరు మిక్కిలి వ్యయము నెక్కువ యగుననియు హిందూ మహాసభల కాసనపు 64-వ నెక్కువ ప్రకారము ఇట్టితీర్మానము నుపపాదించదగదనియు చెప్పిరి.

ప్రతివారమున సభలు జరుగునట్లేర్పాటుచుట సభను న్యాయవాద సభ్యుల కొప్పజెప్పుటయే యనియు కలకత్తా యందు నొకసభ సేర్వీకరణ విషయమున ఆ ప్రస్తావన ప్రస్తుతము తగదనియు వారణాసి మిక్ గారనిరి.

కలకత్తాయందు సభ జరుపు ప్రశ్న సభవారి యెదుట లేదుగాదా యని ఉపాధ్యక్షులనిరి.

బయ్యో న్యూసింపేషన్లకర్తగా చాచాభాయిగారి వాదములను ఖండించుచు పల్లిక సర్వీసు కమిషను రిపోర్టును నూచించి ప్రస్తుతము కిబ్రవరిలో సకపాలు అయిపోయినది గనుకను మార్చి నెల యంతయు ప్రభుత్వమువారి కార్యక్రమములకు వినియోగింపబడుట వలనను ప్రస్తుత మేమియు చేయజాలమని చెప్పి కాసన సభల సమావేశములకు ప్రస్తుతపు ఏర్పాట్ల ప్రకారము ఎంత ఆధ్యంతరము గలుగుచున్నదో తెలిపి చయసగా సభలను నూచించిరి. 2500 లక్షల ప్రజల త్వరచార విషయములను వ్యావహారికముగా పరిష్కరించుట కొరక యుపాయమును గమనించవలయును.

సాఫీగారు తీర్మానమును నాటిపించి గత తీర్మానములందు కాసన సభ సమావేశములను వివరించి అన్ని విషయములను సావధానముగా చర్చింపబడినవేగాని ఏదో యొకరిని ప్రోసిచేయబడలేదనియు సింలా సమావేశమును లెక్కనండి ప్రోసిచేయుటకు కారణములు గనపడలేదనియు చెప్పిరి.

చెన్నపురి రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన జేబిడ్డకొంగారు గత రెండు సంవత్సరముల కాలమునందును, అంతకు ముందు రెండు సంవత్సరముల కాలమునందును చెన్నపురి కాసనసభల యందు జరిగిన కార్యక్రమములను గూర్చి పడిని. ఈతీర్మాన మామోదించబడునెడల రాష్ట్రీయ కాసనసభలకు కష్టము కలుగునని తెలిపిరి.

చంద్రాగారు తీర్మానము నాటిపించిరి.

బాసుగారు తీర్మానమునలని చిట్కల నొప్పుకొనియు పూసిన విషయమున సమ్మతింపక తప్పుదని చెప్పిరి.

సర్దారు మందరకొంగుగారు రాజప్రతినిధిగారి యధికారమున కభ్యంతరము గలిగింపగూడదని చెప్పి ఆర్థిక విషయములకు కష్టమువలనను తీర్మానము నంగీకరింపవలసి.

సర్. రెజిస్ట్రార్ క్రాడక్ గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఉపపాదకులు విశేష కార్య తంతుల నియు, చిరపరిశ్రమవలన పనిసాధించువారనియు, ఇతరసభ్యులను తమవదినే చిర ప్రాణిక్రమితులుగా చేయ బ్రయత్నించుచున్నారనియు చెప్పిరి. కాసనసభ కార్యమంతయు కాసనముల సేర్వీకరణయే కాసనసభ కార్యక్రమము సేర్వీకరణయే మా సముల కాలము పట్టును, కాసనసభయం దుపపాదించబడబోవు విషయముల సక్రమముగా సేర్పాటుచేయుటకే మా సములు పట్టుచున్నది. తీర్మానముల నుపపాదించ జేయుటకు కాసన సభల నావ్యయము చేయుకాలమును నిగ్గించుచు సభ కారము రాజప్రతినిధి గారికే కలదు; గాన ప్రస్తుతమున్న విధానములను మార్పుచు హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారు సమ్మతింపరు.

మాశ్యగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తమ తీర్మానమును గవర్నరు జనరలు గారి యోచనకే ప్రవేశ పెట్టితిని గాని వారి యధికారమును ప్రశ్నించుట కట్లు చేయలేదనియు, దీని విషయమున నిష్పందిత నిబంధనను లేవనయు చెప్పిరి. తీర్మానము సభ్యుల యనుమతికి వచ్చి యోడిపోయెను.

సభ మరల ఈ కల 16 వ తేదీని జరుగును.

అభినవ భీమసేనుడగు
ప్రొ॥ రామమూర్తి నాయడు గారు
త్వరలో రానున్నారు.

ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో తమ అత్యుత్తర దేహబల ప్రాధిమ్యను ప్రదర్శించెదరు.

కావలి	కాకినాడ
ఒంగోలు	పితాపురము
తెనాలి	తుని
గుంటూరు	(683) ఎలమంచిలి
బెజవాడ	అనకాపల్లి
ఏలూరు	విశాఖపట్నము
రాజమహేంద్రవరం	విజయనగరము

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర
రెయిల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్డు.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు కాబడినది)
సముద్రముపయ నౌకరిచేయుటకు
ఈ క్రిందిపనివారలు కావలసియున్నారు.

(498)
తెరచాపల పనిచేయగలట్టియు, గుడారము (టెంటు) లను బాగుచేయగలట్టియు, పనివాండు కావలెను. రు 60 ల వరకు జీతము ఇవ్వబడును.

నివాసము ఉచితము. భత్యము లివ్వబడును.
పనిలో చేరదలచిన వారు:—ఎల్. ఇ. టెయిలరు ఎస్సెయ్యరు రిక్రూటింగు ఆఫీసరు చీఫ్ ఇంజనీయరు ఆఫీసు ఎం. ఎస్. ఎం. రెయిల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ రాయపురము మదరాసు.

మరియు ఇతరచోట్ల నివసించు వారలు ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన రెయిలువే డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరులలో దగ్గరగానుండువారి వద్దకయినను దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

గుడ్డి	గోదావరి
బెంగుళూరు కలెక్టోరేటు	పాకాల
గుంతకల్లు	కడగ్
ధార్వార్	బెల్గాము
బెంగుళూరుసిటీ.	(968)

ముఖ్యసమాచారములు.

(0)
పంజాబీపటాలమున చేరుటకు అమృతగరునందలి ఖాల్సా రావల్పిండియందలి గార్డను మిషను, కళాశాలల విద్యార్థులు పలువురు సంసిద్ధులైరని తెలియుచున్నది.

మానీటోలా నౌక 19 గురు ప్రయాణికులతోను 185 గురు వావికులతోను కలకత్తాకు వచ్చుచుండెను. గురువారము వాడు మధ్యాహ్నము ఫాసాట్టుకు 180 మైళ్లదూరమున దీనిని టార్పెడోతో కొట్టిరి. కాపాడిబడిన డాక్టరు ఒక్కడే అమెరికా దేశియుడు.

ఆర్. ఏ. కాంబెలు, న్యాయమూర్తి డి.ఎన్. టోమ్, ఏ. రియ్-మెరు; రాయబహదూరు డాక్టరు సుందరలాలు; డాక్టరు. జే. సి. బోసు; ఎన్. హెచ్. జె. వారెను; ఖాను బహదూరు. ఎన్. పి. వకీలవల్లేగాళ్లు మైలుబిరుదము లియ్యబడినవి.

బ్రిటిషుజేతమునండి ముఖ్యముగ రాకతిరిని పదార్థములను తప్ప తక్కిన ఆహారపదార్థముల నటనుండి హిందూదేశమునకు పంపనీయరుగాన 1917 వ సంవత్సరమున కత్తిరసరముగ కావలసినవానిని గురించి తెలుపవలసిన దని ఇండియా దొర తనమువారు రాష్ట్రీయదొరతనములకు వ్రాసిరి.

కోనాల్వె ప్రభుత్వగారు బంగారమునకు గవర్నరుగా నియమింపబడినందున మార్చి నెల 21 వ తేదీని కలకత్తా నగరమునకు వచ్చెద రనియు ఆనాడే కార్మికేలు ప్రభుత్వగారు కలకత్తానుండి వెళ్లెద రనియు దొరతనమువారి మండిరమున పదవీ స్వీకరణము జరుగు వనియు రాకపోకలు సరై భవములనియు తెలియుచున్నది.

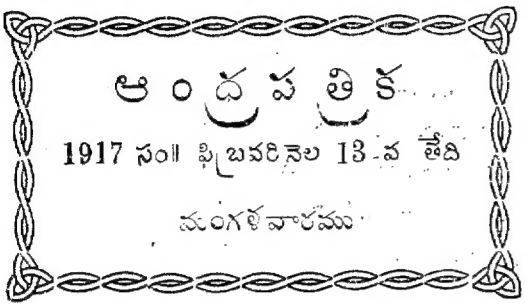
బంధకవారమును తొలగింపవలెనని కోరుటకు ఆదివారమునాడు సాయంత్రముబొంబయిలోహోమురూలీగువారొకసభను జరిపిరి. గంధీగా రభ్యక్షత వహించిరి. చాలమంది వచ్చిరి. లోకమాన్య లిలకగారు మొదటితీర్మానము నుపపాదించిరి. పోలకు, సయ్యదు హుస్సేను-యము వాదాను ద్వారక వాసుగాల్లు గూడ ముచ్చటించిరి. పి. కే. టిలాంగుగారు రెండవతీర్మానము నుపపాదించిరి.

మలబారునందు సొక ముసలివాడు, భార్యయును 5 గురు బిడ్డలు నుండగ 24 ఏండ్ల స్త్రీని మరల వెండ్లియాడెను. మగడు ముసలివాడగుటచేతను సరళియు సవతిబిడ్డలును తన్ను తిన్నగ చూడకుండుటచేతను ఈ పడుచుభార్య తల్లియింటికి పోయినది. ముసలిమగడు బలవంతపెట్టుటచే విధిలేక డిశంబరు 18-వ తేదీని ఆమె మరల తల్లితోగూడ భర్తయింటికి వచ్చినది. నాటి రాత్రియే ఆమెభర్త నెవరో కత్తితోపాడిచి చంపిరి. ఆమెయే పాడిచి చంపిన దని పోలీసువారు తేసు చేసిరి. తన మాతృతే పాడిచి చంపిన దని తల్లిగూడ సాక్ష్యమిచ్చినది. కాని పోలీసువారు కొట్టిన జెబ్బలవలన మాతల్లి యిట్లు చెప్పుచున్నది. నేనుగూడ నట్లే చెప్పితినిగాని నేను చంపలేదు. నన్ను వలచినవాడు చంపి యుండునని ఆమె చెప్పినది. ఆసెనరులలో నొకరు దోషి యనియు నింకొకరు నిర్దోషియనియు నుడిపిరి. న్యాయాధిపతినిర్దోషియని వదలివేసెను.

జర్మనీలో విద్యుచ్ఛక్తి రైలుబండ్లను సమపుమండుటను గూర్చి, రైల్వేమ్యాన్, ఆమె పత్రికలో లోహాకృష్ణలో ప్రభువు వ్రాసియున్నాడు. భూగర్భ మార్గములలోను, ఏటవాలు ప్రదేశములందును విద్యుచ్ఛక్తి చాల ప్రయోజనకారిక మున్నది. నీటి యావిరియంత్రముల వలన వదులబడు బండ్లయందు యంత్రముల కేమైన నుపద్రవము కలిగిన యెడల ఆబండి మాత్రమే నిలిచిపోవును. కాని విద్యుచ్ఛక్తి యంత్ర మేవైన చెడినయెడల జేతమున రైలుబండ్ల నడువవు. ఈ కారణమున జర్మను అధికారులు విద్యుచ్ఛక్తిని జర్మనీ సరిహద్దు ప్రదేశములం దుపయోగింప దగదనియు, జేతముతో వంతర్భాగమున మాత్ర ముపయోగింపవచ్చు ననియు కాసింపిరి. కొన్ని వత్సరములకు పూర్వము జర్మనీవారు వాయువిహనముల మూలమున న్యూగిరీ యంతర్భాగమున కనిపెట్టెదమని ప్రకటించి చంచాలకు ప్రోగుచేసిరి. కాని, ఆ ప్రయత్నమునే సాగింప లేదు. ప్రస్తుతము స్వీడన్ జేతస్థుడగు డాక్టరు యిర్కో బాకొబ రను నతడు విమానములముగా న్యూగిరీ కేకాంతర్భాగమును గమనింపటప్రయత్నించుచు ప్రస్తుతము యునైటెడు స్టేష్యులో విమానసంచారమును గూర్చినక్రొత్త విషయములను పరిశీలించుచున్నాడు.

విషయానుక్రమణిక.

సామ్రాజ్యకావ్యసంఘ	2-3
ప్రభావవ్యాసములు	
తిరువాన్కూరు రాజ్యము	4
వాక్యములు, వ్యాఖ్యలు	5
విరోధానువాదసంగ్రహము	
విదేశతంత్రవాదము	6
దేశీయతంత్రవాదము	7
స్థానికవాదము	8
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	9-10
ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము	11

తిరువాన్కూరు రాజ్యము.

తిరువాన్కూరు ప్రజాప్రతినిధి సభ (శ్రీ మూలా సభ) నిన్నటిదినము సమావేశమయినది. దివాను కృష్ణనాయుడు గారు 1915-1916-వ సంవత్సరపు పరిపాలనపు నివేదికను, ఆదాయ వ్యయగణనపట్టికను జదివి వినిపించిరి. యుద్ధము వలన తిరువాన్కూరు రాజ్యపు ఎగుమతివ్యాపారమునకు నష్టము వచ్చినది. మద్యాదాయముపడి పోయినది. కలపవ్యాపారము చాలమందగించుట వలన అడవులవలనవచ్చు రాబడి తగ్గినది. 1914-1915 లో హింపులు, దిజప్రేక్షనులవలన వచ్చిన వరుంబడి తగ్గిపోయినను 1915-1916 లో ఈయాదాయము తిరిగి పూర్వపుస్థితికి వచ్చినది. రాజాదాయము 1915 లో 1,49,14,987 రూప్యముల నుండి 1916లో 1,52,79,386 రూప్యములకు పెరిగినను, 1914-వ సం॥లో వచ్చిన 1,54,74,665 రూప్యములకంటె తక్కువగ నున్నది. ఈసొమ్ములో భూమినిస్తు 35,48,725 రూపాయలగుటం జేసి ఇదియేముఖ్యాదాయముగ నున్నది. కడచిన సంవత్సరము వ్యయముపోగా 7,03,760 రూప్యములు మిగిలినవి. కాని 29,72,252 రూప్యములతో పూర్తియగునని యుద్ధమునకు పూర్వము మదిపు వేయబడిన క్వీలారు-ట్రీవెండ్రం రయిలుకు దక్షిణ యండియా రయిలు కంపెనీవారు 54,02,579 రూప్యములు కావలయు ననిరి. ప్రభుత్వమువారు రయిలునిర్మాణము నాపివేయుట కిష్టములేక 19 లక్షల రూప్యములను ప్రజలవద్ద నుండి యప్పుగా తీసికొన నమకట్టిరి. 14½ లక్షల రూప్యములు మూత్రమే పోగయినవి. రయిలు మార్గము సిద్ధమయినది. వేగములు, ప్రయాణీకుల బండ్లు మార్గము దొరకలేదు. రయిలు మార్గ మిప్పుడు సిద్ధమయినను బండ్లు లేకపోవుటచే ఫని యంతయు ఒక్కపయిసమైన నాదాయము లేక పడియున్నది. ఈమార్గమును చెడిపోకుండ కాపాడుటకు ఈసాలుకు 10,48,506 రూ॥లు చేతినండి వదిలింది. గతవత్సరపు ప్రభుత్వాదాయమునుండి కర్షులుపోగా మిగిలిన 7,03,760 రూప్యములును, ప్రభుత్వమువారి నేక సంవత్సరములనుండి నిలువ చేసి యుంచిన 49,02,047 మూలధనమునుండి 3,44,780 రూ॥లును, ఈరయిలుకయి దండుగ పెట్ట బడినవి. బొక్కసములో నిప్పును నిలువయున్న సొమ్ము 45,57,267 రూ॥లు. పూర్వ మిరాజ్యముయొక్క

రాబడి సాలు కిప్పుడు వచ్చుచున్న మొత్తములో మూడవవంతులను లేని దినములలో, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ఏడాదికి చెల్లింపవలసిన కప్పము రిలక్షలరూపాయలను చెల్లింపలేని దురవస్థసయితము పట్టెను. రాజ్యమును బ్రిటిషువారు పుచ్చుకొను నంతస్థితిగూడ లేటస్థితి చెను. ఆధాయముచే ఆకాలపు దివానులు ప్రజోపయోగ కార్యములకు సయితము వ్యయముచేయక కోశమునందు ధనమును పేర్చు మొదలిడిరి. కొన్ని సంవత్సరములలో నిట్లుపేర్చిన సొమ్ముపయినవచ్చు వడ్డీయేసాలుకు బ్రిటిషువారికి చెల్లింపవలసిన 8 లక్షలకు మించి పోయెను. దాదాపు కోటిన్నర రూపాయల నిలువనుండి విద్యకు, పురపాలనాభివృద్ధికి, వ్యవసాయమునకు, పరిశ్రమలకు, వాణిజ్యమునకు, బాటలుమొదలగు వాని కేటెట కర్షుచేయ మొదలిడిరి. ఆకారణము వలన యీసంవత్సరము 45,57,267 రూ॥లమూల ధనమునూత్రమేయున్నది. గతసంవత్సరపు విమర్శనములో గమనింపదగిన యంశము పట్టికువర్చుక్రింద వ్యయముచేయుచున్న సొమ్ము 37,88,204 నుండి 23,92,590 రూప్యములకు తగ్గింపబడుట యొయున్నది. ఈ పద్దుక్రింద దాదాపు 11 లక్షల రూ॥లు తగ్గింపబడినను విద్యమొదలగు అవసర వ్యయములకు సొమ్ము-బ్రిటిషు రాజ్యమందువలె గాక-ధారాళముగ కర్షు చేయబడినది. హిందూ దేశమందు తిరువాన్కూరునందువలె విద్యమనే ప్రదేశమందును వ్యాపించియుండలేదు. దాని నైశాల్యమునకు తగినట్లు ఇన్నికళాశాలలు, ఉన్నత విద్యాలయములు, ప్రారంభవిద్యాలయాలు మతే రాజ్యమందును లేవు. విద్యాదక్షత్యమునకును చాల పరిశ్రమచేయబడుచున్నది. ఆరేండ్లక్రిందవిద్యకయి తిరువాన్కూరు దొరతనమువారు 7,95,713 రూ॥లను కర్షుపెట్టుచుండిరి. ఇప్పు డేడాదికి 20,03,352 రూ॥లు వ్యయము చేయుచున్నారు. ఈసొమ్ములో నూతన విద్యాభవనములకును, ప్రాతవిద్యాభవనరక్షణమునకును నగుచున్న సొమ్ము చేరకుండుటచే విద్యకయి 20 లక్షలకంటె నధిక సొమ్మేవ్యయమగుచున్నదని తెలిసికొనవలయును. నిమ్మజాతులలోవిద్య-విరివిగా వ్యాపించుచున్నది. వీరి పిల్లలసంఖ్య 8468 నుండి 29295 మందికి పెరిగినది. విద్యలో వెనుకపడియున్న మహమ్మదీయులకు, మళయాళీ బ్రాహ్మణులకు ప్రత్యేక ప్రోత్సాహ మొసంగుబడుచున్నది. బళ్లలో జనువుకొనవలసిన యీడు వచ్చిన బాలికా బాలకులలో 100 కి 62 మంది అభ్యసించుచున్నారు. ఈ చదువుకొనుచున్న వారిలో 100 కి 80 మంది బాలురు. 100 కి 20 మంది బాలికలు. బ్రిటిషు యూనియోలో చదువుకొను యీడువచ్చినపిల్లలలో 100కి 20మంది మాత్రమే చదువుకొనుచున్నారు. మన జనసంఖ్యలో మొత్తముమీద 100 కి 10మంది కయినను చదువురాదు. తిరువాన్కూరుకును బ్రిటిషు యూనియోకును విద్యావిషయములలో నున్న వ్యత్యాసముకండ్లకు కట్టినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. కాని ఏదేశమదయినను, ఏసంస్థానమం దైనను చదువుకొను వయస్సునందున్న బిడ్డ యొక్కడయినను సర్కారువారు చేయు విద్యాసౌకర్యములు లేక అజ్ఞానమునందు పెరుగుచున్నచో, ఆ బిడ్డస్థితి ఆదేశమునకు లబ్ధాకరమని ముమ్మాటికిని చెప్పవచ్చును. అందుచే తిరువాన్కూరు రాజ్యము ప్రారంభవిద్యయం దింతవరకు పొందిన యభివృద్ధి ప్రశంసనీయమయినను, చదువు ఈడువచ్చిన ప్రతి బాలికయూ, బాలుకును ముమ్మందు పాఠశాలలయందుండనిచో దర్బారువారికి కళంక మయ్యే చెప్పక తప్పదు. నిర్బంధప్రారంభవిద్యాచట్టమును ప్రవేశపెట్టక, యంత యభివృద్ధిని పొందుచున్న తిరువా

న్కూరు రాజ్యమేల బరోడా, మైసూరు రాజ్యములకు, వెనుకపడియున్నదో యూహించ శక్యము కాకున్నది. తమయుద్యోగకాలములో నీయపక్తిని దివాను కృష్ణనాయుడు గారు పోగొట్టుకొనెదరు గాకయని విశ్వసించుచున్నాము. మద్యాదాయము పడిపోవుటకు కారణము కూలినాల్సివలెను సరిగా దొరకకపోవుటయును, భోజనపదార్థముల ధర హెచ్చుటయును కాని ప్రజలలో ఆ మద్యమునం దసహ్యము పుట్టుటవలన గాదని దివానుగారు దాచిపెట్టుకుండ చెప్పుచున్నారు. విదేశ సారాయముల ధర హెచ్చుటచేత వాని దిగుమతి తగ్గినది. సంతోషమే. దేశీయసారాయముల పోటీముందర విదేశీయసారాయము లాగలేకున్న వని దివాను గారు ప్రచురించిరి. అబ్బా! ఒక స్వదేశ ప్రరిశ్రమ విదేశ పరిశ్రమయొక్క పోటీముందు ఆగగలిగినదని చదువుభాగ్యము నేటికి లభించినది!! కాని యీ స్వదేశ పరిశ్రమ సయితము నిర్మూలమయిన గాని దేశములు, సంస్థానములు, రాజ్యములు, దర్బారులు బాగుపడవు. ఈ సాలునందు సారాయి దుకాణముల సంఖ్య తగ్గలేదు కాని కల్లుదుకాణములు 61 మూసివేయ బడినవి. కల్లు సారాయిలు తక్కువగ త్రాగబడుచున్న సమయమే చాల దుకాణములను మూసివేయుట కుచితసమయము. 1917లో ఈ దుకాణములను విశేషముగ మూసివేసి కృష్ణనాయుడుగారు పుణ్యమును కట్టుకొనెదరు గాక యని కోరుచున్నాము. పరపతిసంఘోద్యమము తిరువాన్కూరులో ఇప్పు డిప్పుడే లంకురించుచున్నది. 37 సంఘములు మట్టు కేప్పుడున్నవి. త్వరలో సంఘములను వృద్ధిచేయుటకు దర్బారువారు సంకల్పించియున్నారు; కాని క్రమక్రమముగ, నెమ్మది నెమ్మదిగ, అనుభవము సంపాదించినకొలదిని వృద్ధిపొందవలసియున్నదని నుడువుచున్నారు. ఈమాటలు బ్రిటిషుపరిపాలకులు ప్రతివిషయములోను జెప్పనట్లున్నవి. పరపతిసంఘములవిషయము ముఖ్యముగ స్వదేశ సంస్థానములలో "జాగ్రత్త, జాగ్రత్త" యని చిలుకపలుకులు పలుకవలసిన యవసరమంతగా లేదు. కుక్కగొడుగులవలె పరపతి సంఘములను స్థాపింపవలసినదని యెవరును జెప్పరు గాని దర్బారువారు కేవలము అనవసరమయిన జాగ్రత్త పడుచున్నారని భయము కలుగుచున్నది. ఈ సంస్థానములోని పురములను బాగుచేసి నిర్మించుట కయి స్థాపింపబడిన సంఘముల వారివద్దనున్న నిలువ మూడేండ్లలో 58 లక్షలనుండి 81 లక్షలకు పెరిగినది. ఈ సంఘములకు నూతనాధికారములను వ్యయవిషయ మయి యుచ్చుటకు చట్టము లాలోచనమునం దున్నవి. ఇచ్చట వైద్యసాహాయ్యము బాగుగనున్నట్లు కానుపించదు. గతవర్షము మూడు డిస్పెంసరీలు హాస్పిటలులుగ మార్చబడినవి. మూడు క్రొత్త డిస్పెంసరీలు యేర్పాటు చేయబడినవి. పంచాయతీలను ప్రస్తుతము ఆరు ముఖ్య పత్రములలో స్థాపింప నుద్ద్యమించుటయును, ప్రభుత్వోద్యోగులను ప్రజల కష్టనివృత్తములను విచారించుటకు గ్రామములలో బాగుగ తిరిగి, వారిలో విషయములను చర్చింపవలసినదని ఆజ్ఞాపించుటయు ప్రజలయెడల దర్బారువారికి గల సానుభూతిని వెల్లడించుచున్నది. గతవత్సరపు తిరువాన్కూరు రాజ్య పరిపాలనపు విమర్శనము ఆ మహారాజానకును, ఆతని మంత్రులకును, వారి క్రింది ఇతరోద్యోగులకును గౌరవకరముగనున్నదని నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును. బ్రిటిషు ఇండియాలో వైశాల్యాధిక్యతవలనను, ధనాభావము చేతను చేయుటకు వీలుపడని అనేక పరిశోధనముల నీ స్వల్పసంస్థానములందు జేసి జయమును పొంది,

బ్రటిష్ పాలకులకు మార్గదర్శకులు కాగల భాగ్యము స్వదేశ సంస్థానపాలనమును నిర్వహించు మహారాజులకును, విద్యాధికులతరగతికి జేరిన దివానులకును వర్తియున్నది. వారి సామర్థ్యపరిపాలనముమీద బ్రటిష్ యిండియా భౌతికము సయిత ముభారపడి యున్నదని తెలిసికొని మన మాతృదేశమును మహాన్నత్యతికి దెచ్చుటకు సాయపడెదరు గాక.

సూర్యరాయాంధ్ర నిఘంటువు.

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తువారు ఆంధ్ర నిఘంటు నిర్మాణమునకు నాలుగు సంవత్సరములకు పూర్వము పూనుకొనిరి. కొంతకాలము నిఘంటు నిర్మాణవృత్తులను గురించి విచారణ జరిగినది. ముఖ్యసంపాదకుడు లభించక కొంతకాలముపేత జరిగినది. ముఖ్యసంపాదకుడు లభించినతరువాత నిర్మాణమునకు వలయు సాధనసామగ్రిని నిర్ణయించుటయందు విలంబ మేర్పడినది. వలయు కార్యసామగ్రి నిష్టితమైన తరువాతను వాచకులను పండితులను నేర్పరచుటయందు తడవేర్పడినది. ఇప్పుడు వాచకులేర్పడి కొంతకాల మైనది. వారు చేసినపనిని విమర్శించుటకై గత వారమునందు సాహిత్య పరిషత్తుభావనము నందు నిఘంటు నిర్మాణసంఘము గూడినది. చర్చ జరిగినది. కాని కలిగినఫలము మాత్రము స్వల్పముగ నున్నది. వాచకు లింతవరకును 10 గ్రంథములను జదివి గ్రంథములలోని పదములను ఎత్తి వ్రాసిరి. ఆ పదములను వర్ణానుక్రమణముగ తిరిగి వ్రాయు నటులు సభయందు తీర్మానింపబడినది. ఇటులు వ్రాయుటకు ఆరుమాసములైనను పట్టును. పది గ్రంథములను చదువుటకును, వర్ణానుక్రమణముగ వ్రాయుటకును 12 మాసములు పట్టగలదు. పది గ్రంథముల కొకయేడు పట్టినపుడు 400 గ్రంథములను కేవలము చదువుటకును వర్ణానుక్రమణముగ వ్రాయుటకును నెన్ని యేడులు గావలయునో పాఠకు లూహించగలరు. వాచకులు ప్రత్యేక గ్రంథమునందు గల పదసముదాయమును వర్ణానుక్రమణముగ వ్రాయగలరు. వారర్థభేదమును గాని ప్రయోగోపయోగమును గాని నూచింపరు. ఈ పదావళిని అర్థమును బట్టి నిర్ణయించి ఉపయక్తములైన పదములను నిర్ణయించుటకు పండితులు గావలయును. ముఖ్య సంపాదకునకే వాని నంతయును నిర్వహించుట దుస్సరము. పండితులైనను ముఖ్యసంపాదకులైనను వాచకులు చదివిన పుస్తకము నంతయు తిరిగి చదివిన గాని పదముల యర్థమును నిర్ణయించుట దుర్లభమగుచున్నది. వాచకులు చేసిన పనిలో విశేష భాగమును తిరిగి పండితులు చేయుట యవసరమగుచున్నది. వాచకులు చదివిన పుస్తకములను తిరిగి పండితులు చదువనిది పదార్థనిర్ణయమును జేయుట దుస్సరము. ఇందువలన వాచకులు చేయు పని కొంత నిరర్థకమగుచున్నందు నిఘంటునిర్మాణమునందు కాలహరణమై విలంబన మేర్పడుటయును సంభవించుచున్నది. ప్రస్తుత మాచరణమునందున్న పద్ధతివలన ఒకతరమునందు నైనను సూర్యరాయాంధ్రనిఘంటువు సిద్ధమగునని నమ్ముటకు ఏలులేదు. వాచకులకు తోడ్పాటుగ పండితులను సంపాదించు నియమించినచో వాచకులు చేసిన పనిని పండితులు ఎప్పటికప్పుడు సిద్ధముగ చూడగలరు. ప్రధానసంపాదకులు పండితులు నిర్ణయించిన పదములను పరిశీలించి నిఘంటువున కవసరమైన పదజాలమును ప్రయోగములను నిర్ణయించుటకు ఏలుగలుగును. శ్రీ వీరకాపురసంస్థానాధీశులు ప్రస్తుతము గల టాటుపాటులను నివర్తించి నిఘంటునిర్మాణము త్వరితగతినీ సాగుటకు నిఘంటు సంఘమును హెచ్చరించి నిఘంటువును శీఘ్రముగ నాంధ్రప్రపంచమునకు ప్రసాదించుటకు ప్రార్థితులు.

దేశీయమహాసభ: ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రోపసంఘము.

దేశీయమహాసభ యొక్క చెన్నరాష్ట్రోపసంఘము లో తమకు నిర్ణయించుకొనిన ప్రాతినిధ్యము లేకపోవుటచేత ఆంధ్రరాష్ట్రోపసంఘ మొకటి ప్రత్యేకముగా కాలతే నని యాంధ్రమహాసభవారు దేశీయమహాసభవారిని కోరి యుండిరి. దేశీయమహాసభా స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి, ఈ విషయము చెన్నరాష్ట్రోపసంఘమువారి యాలోచనకు పంపబడినది. చెన్నరాష్ట్రోపసంఘమువారు ఈ విషయమును మాండలికోపసంఘములవారి యాలోచనకు పంపిరి. కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారి సహాయమున తీర్మానింపిన నెల 3-వ తేది ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించబడియున్నది. ఆంధ్రమండలములకు ప్రత్యేక రాష్ట్రోపసంఘ మత్యవశ్యమని వా రేకగ్రీకుముగా తీర్మానించి యున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో బల్లారి మాండలికోపసంఘమువారి పునరుత్పత్తి ప్రత్యేక రాష్ట్రోపసంఘ మనవశ్యకమని దృఢముగా నాశీకరించినట్లు హిందూపత్రికలో ప్రకటించబడి యున్నది. చెప్పటకుకారణములు లేకపోవుటచేతనో, కారణములు చెప్పరాని వగుటచేతనో, సహాయముగా తీర్మానింప లేనప్పడు, దృఢముగా నాశీకరించుటకంటె గత్యంతర మేమి యుండగలదు? ఆంధ్రమండలములకు సంబంధించిన యీ తీర్మానమును ఆంధ్రపత్రికకు పంపుటకంటె ఆంధ్రతర పత్రికలకు పంపుటయే ప్రధానముగా పరిగణించిన ఈ బల్లారి మాండలికోపసంఘమువారి యాజ్ఞవమునకు ప్రత్యేక వ్యాఖ్యాన మనవశ్యకము. ముందేటి కంకణమున కద్ద మెందును? దేశీయ మహాసభా స్థాయిసంఘములోనే తీర్మానింపబడినట్లు ఈ విషయమునకు ఎల్. పి. గోవిందరావువయ్యగారు నైపుణ్యవంతి అడ్డపడిన సంగతి ప్రతిపాఠకులకు విదితమే కదా? ఇక కాన్యాగారు వర్ణించిన పద్ధతుండలముల ప్రితిని పరిశీలించినయెడల, బల్లారి మాండలికోపసంఘమువారు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రోపసంఘమునకు విముఖు లగుటలో నాశ్చర్య మేమున్నది? ఆచటి ప్రముఖు లందఱును విశేషించి వక్షిణముమండి పలనచ్చిన మన య అ వ సో ద రు లై యుండుటకు సంభావము లేదు. ఆంధ్రులు కూడ అనేకులు తమ స్థితిగతులను బట్టి వారి యనుచరులుగా నుండవచ్చును. స్వతంత్రులగు నాంధ్రులెవరైన యున్నను, "పదుగు రాడు మాట పాటియై ధరఁ జెల్లు"ను గావున, వారి మాట పాటింపబడకపోవుట సహజమే. కాని, అట్టివా రున్నచో వారు తమ భిన్నాభిప్రాయమును సహాయముగ వెంటనే ప్రకటింపకపోవుట మాత్రము కోరవలయును. అంతేకాక, విద్యాభ్యాసవిషయములలోను వెనుకబడియున్న యచ్చటి యాంధ్రులు సహజముగ తమ యాదానీయము చూపినను చూపియుండవచ్చును. ఇట్టి పరిస్థితులలో చేయబడిన తీర్మానములు ఆంధ్రమహాసభవారి తీర్మానమున కంతరాయముగ పరిణమించుటకంటె శోచనీయమైన మరకర్థ తటస్థింప నేరదు. మన యజ్ఞసోదరులు కొంతయు మన పురోభివృద్ధికి సకలవిధముల సంతరాయములు కల్పించుచున్నా రను వాదము బోధనకుట కష్టసాధ్యము కాదు కాని, స్థలాంతరము లందలి స్వతంత్రులగు మన యాంధ్రనాయకులు స్వాధీన విషయములలో నైతము వారి మోసపుటులకు లోబడి ఛాత్రంత్రిమునే భజించుచుండుట మాత్రము దురవగాహము.

విల్సనుగా చేమిచేయుదురు?

వెసిడెంటు విల్సను జర్మనీదేశముతో రాయబారములు మానుకొనిన తరువాత చేయవచ్చె యని అనేకులు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఆమెరికా రాయబారి బర్లిన నుండియు, జర్మనురాయబారి వాసింగ్టను నుండియు తిరిగివచ్చినంతమాత్రాన ఈ రెండు దేశములకును యుద్ధము పొసగునని యనుకొనరాదు. విల్సను అధ్యక్షుడు తటస్థుల సముద్రవ్యాపార స్వాతంత్ర్య సిద్ధాంతమును నిలబెట్టుటకును, జర్మనీదేశము తటస్థుల నావల యుద్ధసామగ్రి యున్న పన్నుతత్వముంచనని చేసినవాదమును భంగము చేసి నందువలనను ఇంత దూరము పోవలసి వచ్చినది. ఎవరి నావల సయినను వివక్షిత లేకుండ మంచి చేసెదరుని జర్మనులు ఫిబ్రవరి 15 తేదీని చేసినఖోర్ ప్రతిజ్ఞనుబోధింపాలని తటస్థరాజ్యముల నావల విషయములు ఆచరణములో బెట్టుచున్నను, ఆమెరికా నావలవిషయము ప్రవర్తింపజేయలేదు. ఇం

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

అలహాబాదు విశ్వ విద్యాలయమున కుపాధ్యక్షులును సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులును, దేశీకర్తలును, కాంగ్రెసు నాయకులునుగు రామబహదూరు గుండవరాలు గారికిని లోక విఖ్యాత ప్రకృతికాస్త్రజ్ఞులగు డాక్టరు జి. సి. బోసు గారికిని 55 అను విద్యుత్ సాగములను ధర్మినిచ్చి ప్రకటింపబడినది. రాజ ప్రతినిధిగారి కలకత్తా యాత్రాఫలము నును నట్లు కలకత్తా మణిగర్వలగు బిర్లుమైర్, వారెస్, వక్లు (పారశికుడు) గారలకును, న్యాయమూర్తి యామే కోరగారి కిని ఈగౌరవమే యొసంగబడినది.

యజ్ఞానాంశమున బిస్మిల్లలచేర్చి స్థాపించిన 28 ఆంధ్రరాము లుండెను. ఏకైక నావాధ్యక్షమునకు గూడ పూనుకొనిన తరువాత వారి సత్కారములను నిర్వహించి యుండవలయును. ఫిబ్రవరి 15 తేది ఘోషప్రకృతికాస్త్రజ్ఞులచేర్చిన 200 ఆంధ్రనాయకులయొక మండలమునని (విజ్ఞాన ముఖ్యవిఖ్యాత మౌనములలో బిస్మిల్లలకు మిల్లురు ప్రభుత్వమున కెలవిచ్చియున్నా రు. వారి కాలము క్రిందవలెనే ప్రతిభివారు 50 ఆంధ్రనాయకులను మునిగించి, ముందటి మునిబడినప్పు డొక చిన్న పంచుగ ను క్రిందియున్నత నాకాధికారులు చేసినవిని నిరసించి తెలియజేయుచున్నది. ఎన్ని ఆంధ్రనాయకులు ప్రతిభివారి కలలలో పట్టుకొనుటకునో లెక్క బయటికి రాలేదు. దేవతదేవుడు మునిగినతరువాత సముద్రపుటడుగునకు జేరినవారి సంఖ్య నింతవరకును అధికారులు చెప్పి యుండలేదు. రెండు వందలుగాను రెండు వేలయినను ప్రతిభా నిర్వహణము కొరకయి చాలవని విద్యగాను మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

గ్రేటు బ్రిటను నుండి భోజనపదార్థము తెగువతిచేయరాదని శాసించబడెనున్నది. ఇండియాలో యింకొక విధమున దొరకనిపాలడబ్బాలు, రోగులకు కావలసిన లఘుపదార్థములు స్వల్పముగ పంపబడునట. బిస్మిల్లు, జాములు, డోరగాయలు, బాన్సీ, ఓట్టు, ఇట్టి శతానేక పదార్థములు మన దేశమునకు రాకపోవుట సంతోష వాయకమే, కానిబిటి నన్నుంటిని మన దేశమందే చేయగల పరిశ్రమ లుండినచో ఎంతో శుభదాయకముగ నుండునట్టిగదా? జపాను, ఆమెరికా మొదలగు దేశము తీ యుద్ధములన వ్యాపారము నవసరితముగ పెంచుకొనినవి. అనేక నూతనపరిశ్రమలను స్థాపించు కొనినవి. భాషముల నా దేశములు గోనెలతో క్రమమర్చించుకొను చుండగా మనముతల గోవుకొనుచు ఇజ్జతికల్పమురా రానుచంద్రాయని నిలపించుచున్నాము. హాలెండు కమిషనువారి పరిశ్రమలన నచికాలములో మంచి పరిశ్రమలను స్థాపించుటకు హాలెండులు, పాలితులను కృతనిశ్చయములగుచున్నె. పుణ్యకాల మిప్పుటికి చాల భాగము దాటిపోయినను, కొంతకాలమునను మేలైన గూడకపోదు.

దుకుకారణము ఆమెరికా నావలు ప్రయోజనమును మానుకొనటవలననే యుండవచ్చును; లేదా ప్రతిష్ఠా దేశము ఆమెరికానావలను ప్రస్తుతము ఆరాష్ట్రములో లోకత్వాము ఆశ్రయనంతరము వారము పడినయిలు ముంచువలసి ఆంధ్రులు నాయకులకు అధికారుల హక్కుగలది ముందరవచ్చు కుండవచ్చుమున దేశానంతరీ మనము భావకమునకు యెందు కొనవలయును. ఆమెరికా యుద్ధములోనికి దిగుటకంటె ముందరగావని జర్మనీనిశ్చయముచేసికొనవలెన ప్రతిష్ఠా ఆమెరికా నావలయెడల నిర్వర్తింపజేయును. ఆటులగాక ఆమెరికా మిత్రులందలితో జేసినను భయములేనని నెలకొనినచో తక్షణము నాలుగు ఆమెరికా నావలను ధరింపగలమని యజ్ఞమునకు కాల్గివెళ్లును. యుద్ధ సన్నాహములవిషయము బాగుగ జేసికొని జర్మనీమీద మునుముందు ముకుటకయి కావలసినంతకాలమును జర్మనులెప్పుడును ఆమెరికాకొనంగరు. గడచినశనివారమునాడు "ఆర్లియన్స్" "రోచెస్టరు" అనుపత్రిక నావలు ఆమెరికానుండి, ఆమెరికను నావలలతో ప్రాంసులలోని బోర్డోకు బయలుదేరినవి. ఈ నావాధిపతులు "ఆమెరికానారి నావలని పెద్ద అక్షయములను నావలమీద వ్రాసినారు. నావలమీద కాల్పుటకు కరంగులు లేవు. జర్మనులునిపేధించిన సామగ్రిలేదు. ఈ నావలను ఆమెరికా వారి యుద్ధ నావలు వెంట గొంపోవుట లేదు. ఆమెరికా నావలకు అంతర్జాతీయ నిబంధనముల ప్రకారము సముద్ర వ్యాపార స్వేచ్ఛ కలను గాన మేము జర్మనులు నిపేధించిన సముద్రయాముల మీదనే ప్రయోజనము చేసెదము. జర్మను అంతర్జాములు మూలపద పడినయెడల మేము స్వతంత్రమునకు సంపత్తి మేమియును చేయుము అని నావాధికారులు ప్రకటించిరి. ఈనావల యెడలను, మరి యితర ఆమెరికను నావల యెడలను జర్మను లెట్లు ప్రవర్తించెదరో దానిని బట్టి యుద్ధము నిర్ణయింపబడును.

సామాజ్యము హాసంగ్రహము

సామాజ్య యుద్ధ సభ - అవకాశము

జలాంతర్గామి సంహారము - విజ్ఞాన అభిప్రాయము

అమెరికాయందు శాంతి యుద్ధము

(-0-)

(రైతుల ఓజస్వి)

ఇంగ్లండు

సౌకల్యము ముంచుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 11:—జర్మనులు నూతన సముద్రాంతర్గామి సంహారమునకు గడంగిన పిమ్మట దామాషాను దినము నకు 18,000 టన్నుల సౌకల్యము ముంచుచున్నారు. అంతకు పూర్వము దినమునకు 12,000 టన్నుల సౌకల్యము ముంచుచుండిరి. జర్మనుల ప్రగల్భములను పంకల్బములను బట్టి చూచిన యిది శుభ్యైక్తికరముగాదు. ఇటులే వారి సంహారము ముందు గూడ జరుగునేని మన కెట్టి తొందరయును కలుగదు. ఈ మాత్రమైనను వారు 1-2 వారముల వరకేగాని అట్లువైన ముంచు జాలరు. ఇంతలో బ్రిటిషువారి నిరోధక ప్రయత్నములు సఫలములగు నని విజ్ఞాన పలికిరి.

ముంచబడిన సౌకల్యము

లండను, ఫిబ్రవరి 10:—జపానీసు (పిన్ను- లిల్లంప్రసు- బీచిట్టి- (బ్రిటను)- ఇల్లవోరు (నార్వే)- సౌకల్యము హాసంగ్రహము సౌకల్యము ముంచబడినవి.

లండను- ఫిబ్రవరి 12:—నిన్నను 7, బ్రిటిషుసౌకల్యము 2 నార్వేసౌకల్యము ముంచబడినవి.

మాస్టోలా సౌక

లండను, ఫిబ్రవరి 11:—లండను నగరమున అమెరికా వార్తాసంఘమువారి ప్రతినిధిలో మాస్టోలాసౌకలోని డాక్టరు ఇట్టలనుడివెను, గురువారమునాడు సుధ్యాహ్నము 1-40 నిమిషములవేళ గొప్ప ప్రేలుకుద్ధుని వినబడినది. సౌక యొక్క కొన నుండి మరి యొక్క కొనకు కదలిపోయినది. దానివలన 7 గురు నావికులు చనిపోయిరి. అల్లరిపీమియు జరుగలేదు. కెప్టెను చీపు ఇంజనీరు వాయువార్తాగ్రాహి తప్ప తక్కిన వారందరూ పడవలలోనికి పోయిరి. వాయువార్తాగ్రాహి మర్రామత్తుచేసి ప్రేలిన గంటన్నరకు అపాయము కలిగినదని వాయు వార్తల సంపగలిగెను. అదనరకు పొగమంచుచూటున 2 మైళ్ళ దూరమున నడగియున్న జలాంతర్గామి వెంటనే సౌకపైని గుండ్లను వదలసాగెను. అట్లు వదలుచు సౌకను మహావేగమున సమీపించెను. గుండ్ల తునకలు పడవలచుట్టును పడెను. పడవలు దూరముగ పోయెను. పడవలలోని వారి కెవ్వరికిని హాని కలుగలేదు. జలాంతర్గామి స్పష్టముగ కనబడసాగెను. 47 గుండ్లను మాసౌకలోని వాడొకడు లెక్కబెట్టెను. జలాంతర్గామి మాంటోలా సౌకకు 2-3 వందల గజముల దూరమున నుండగ మిన్నులు వ్రాలుచూట సౌక సౌకాకృతి కనబడినది. వెంటనే జలాంతర్గామి మునిగినది. ఆ క్రొత్తసౌకయే మమ్ములను కాపాడిన “లాడర్నసు” అను బ్రిటిషు సౌక. వాటి సాధుంకాలము మాంటోలా సౌక మునిగినది.

సౌకాదళసహాయ కార్యదర్శి.

లండను, ఫిబ్రవరి 10:—వెనుకటి సారి జలాంతర్గామి ఆర్భాటమడగినట్లే ఈ సారిగూడ నడగగల దని సౌకాదళ సహాయక కార్యదర్శి కెప్టెను వెటిమసుగారు షెమ్ముపర్జునందు నుడివిరి.

సామాజ్య యుద్ధసభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—యుద్ధకార్యముల నధికొత్తాహముతో నిర్వహించుట కిది యుద్ధేతరపడినది. అధినిశేషము లత్యధికముగ సాహాయ్యము చేసినవిగాని యింకను చేయవచ్చును. సంధివిషయములను యుద్ధానంతర సమస్యలునుగూడ చర్చింపబడును. భావసామాజ్య సంఘస్థాపనమున కిది ప్రాథమిక చర్య కాగలదు. అధినిశేషములయందు గల దురభిప్రాయములు తొలగుటకు భారతీయ ప్రతినిధుల రాక సాధనముగనని డి. గ్లెమ్మెంటు ప్రభువుల సభలో కర్ణసుప్రభుగారు నుడివిరి.

షెమ్ముపర్జున ధర.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:—షెమ్ముపర్జున షెల్ 2 షెమ్ములకు హెచ్చింపబడినది. వెనుకటికంటే ఒక్కొక్క సంచికను పెక్కుగృహముల కందకేయు సేర్పాటును మరల నవలంబింపజూచుచున్నారు. కెల్లకాగితముల ధరనుబట్టి పత్రికధర 3 షెమ్ములు చేయబడును 7 షెమ్ములుగూడ చేయబడును.

మాక్సిల్లను యాత్ర.

లండను, ఫిబ్రవరి 12:—నర్ ఎర్నెస్టు మాక్సిల్లనుగారిటుల వ్రాసిరి. మాస్టోలా సముద్రవర్తము వారు ఆహార పదార్థముల స్థానముల సేర్పరుచుటకు వెల్లినపుడు ఆరోరా సౌక 1915 మే నెలలో కేపు ఇవాన్సువద్ద నుండి లంగరు తెంపుకొని కొట్టుకొనిపోయినది. జనవరి 10 వ తేదీని 5 గురిని సేను కాపాడితిని. ఈ లోగా నాయకుడగు కెప్టెను మెకంట్ షాగారును పాడ్రీయును మరియొకడును ముగ్గురును బాధల కాగలేక చనిపోయిరి. వారి కనములు గూడ కనబడ లేదు. మొదట నపారములగు కష్టములు రాను సముద్ర వర్తమునకు కలిగినవి. చలిగాలి మిక్కుటము - అన్ని కుక్కలలోను 4 మాత్రమే బ్రతికినవి. ఆరోరాసౌక కొట్టుకొనిపోయిన పక్షమునాటికి వర్తమువారు కేపుఇవాన్సు వద్దకు వచ్చిరి. అచట ఆహారపదార్థములు సమృద్ధిగాగలవుగాని బట్టలులేవు. స్కాటుసంఘమువారు కదలిక సామగ్రిలతో వీరు వస్త్రములను ఏర్పరచుకొనిరి. కొందరు పరిశోధన లాసరించిరి. సీలుమృగములను వేటాడిరి. 1916 జనవరిలో వారు దక్షిణమునకు బయలుదేరిరి. పాడ్రీకి వ్యాధిసోకుటచే నతని నొక డేరాలలో వారు వదలిపోయిరి. రెండుబండ్లు స్కాటువర్తము వారిని కనబడినవి. మరలివచ్చి వారు పాడ్రీనుక బండిలో నుంచిరి. ఆవ్యాధి అందరికిని సోకినది. వారలెవరుకుగ ప్రయాణము చేసిరి. గాని అలయకవలన మజిలీలు చాల దగ్గరపడినవి. ఒక మజిలీలో సెద్దకేతకాలిపట్టి 15 దినములు వదలలేదుగాని వారి యొద్ద నా హార పదార్థములు లోటు లేకుండ నుండిన. 6 రోజు లుండునరికి పొయికలప అయి పోయినది గాన వారా యోరుగాలిలోనే బయలుదేరిరి. కూరుకొని పోయిన బండ్లను త్రవ్వటకు 3 గంటలు పట్టినది. ఆ ప్రయాణము మృత్యువుతోడి పోరాటమే. ఆ దారిలోనే మెకెంట్ షాగారును మరియొకరును రోగ పీడితులైరి. వారి కుపచరించుట కొకని కదలి తిండిలేక మాడుచున్న కుక్కలతో తక్కినవారు నడచి మకామును చేరిరి. ఆ గాలిలోనే వదలబడిన ముగ్గురికిని ఆహార పదార్థములను తీసుకొని మరల వెనుకకు వచ్చిరి. వారు ముగ్గురును ఆసహాయ స్థితియందుండిరి. మెకెంట్ షా గారిక డేరాలలో కొన్ని పదార్థములతో నుండి పోయిరి. తక్కినవారు రోగులను బండ్లమీద వేసుకొని ఉత్తరమునకు పోయిరి. పాడ్రీ చనిపోయెను. మరల మంచి ఆహారమును సమకూర్చుకొని 10 దినముల అనంతరము మెకెంట్ షా గారిని కాపాడిరి. మెకెంట్ షా గారికిని ఇంకొకరికిని స్వస్థత కలిగినది గాని కేపు ఇవాన్సుకు పోష్టోదారిలో మంచు ప్రదేశము మీదుగా పోవునపుడు పెద్ద చలిగాలి వ్యాపించినది. వారిద్దరు నచట మునిగిపోయిరిని నూచనలు కనబడినవి.

లంకామైదు నూలువర్తకులు.

లండను ఫిబ్రవరి 11:—హిందూదేశపు ప్రత్తికేయము గను అధికముగను లభించునట్లు మీరు చేయవలెను. ఇండియా దొరతనమువా రిదివరకు చేసినపని బాగుగనే యున్నది. అని వర్తకులపక్షమున జె. డబ్ల్యూ. మెక్కోనెలుగారు ఈనెల 8 వ తేదీని విన్నవించిరి. ఇది సామాజ్యమున కంతకును సంబంధించిన విషయము ఆయా దొరతనములవారు మీ నూచనలపై ఏర్పాటులను చేయవలసియున్నది. రానున్న సామాజ్య సభయందు దీనివిషయము చర్చింపబడదగునని, రాబర్టుగారు సమాధానమిచ్చిరి.

మిల్నరు ప్రభువు.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 10:—జర్మను జలాంతర్గాములు 200 ఉండునని పెట్రోగ్రాడునందు మిల్నరు ప్రభువుగారు నుడివిరి.

జలాంతర్గాముల వినాశనము.

లండను, జనవరి 26:—సౌకా దళాధికారులు ముంచబడిన జలాంతర్గాములను గూర్చి పట్టికలను ప్రకటించుటలేదు. కాని మన యుద్ధ సౌకలు జలాంతర్గాములను విస్తారముగ నాశన మొనరించుచున్న వని విశ్వసించుట కవకాశము కలదు. జర్మనులు గూడ నతిచురుకుగా జలాంతర్గాములను నిర్మించు చున్నారు. మన టన్నుల నష్టము 1 హెచ్చుచున్నది. నవంబరు నెలలో 3 లక్షల టన్నులు డిశంబరు నెలలో 419,166 టన్నులుగల ఆంగ్ల సౌకలను ముంచితినని జర్మనులు ప్రకటించిరి. యుద్ధాంతరము నుండియు 2,947,475 టన్నుల సౌకలు ముంచబడినవి. గత వత్సరము జనవరి మొదలు ఆక్టోబరు వరకును 787,578 టన్నుల సౌకలు ముంచబడినవి బ్రిటిషు ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి. యుద్ధ మారంభ మైనపిమ్మట సెప్టెంబరు నెలాఖరువరకు 1874,965 టన్నుల క్రొత్తసౌకలు రేవులలో దింపబడినవి. ఇంత చురుకుగాను అధికముగాను ఇదివర కెన్నడును సౌకలు నిర్మించ బడలేదు. ప్రస్తుతము 50 పెద్దపైజా సరుకుల సౌకలు నిర్మింప బడుచున్నవి. వీనికి మొత్తము 5 లక్షల టన్నులు. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు నెలకు లక్షల టన్నుల వంతున సౌకలను నిర్మించుచున్నారు.

ప్రాన్సు

రాత్రుల దాడి

లండను జనవరి 4:—ఆస్ట్రేలియా న్యూజీలండు దేశములవారు రాత్రులలో దాడి సభుపుటయందు దతిసాహసీకులు. ఇది చాల కష్టమైన పని. ఏలనన వీరు చీకటిలో ప్రాణములర చేతులతో వెట్టుకొని ప్రాకులాచు చేవియుండి కతక్ని కాంతి గోచరించినంతనే శత్రువుల కందకములలో నురుక వలసియున్నది. ఒక్కొక్కరి శత్రువులు సర్వసిద్ధముగ నుండుట గలదు. మొత్తముమీద నీయుద్ధములలో జర్మనులు బిలములలోని చెవులపిల్లులవలె నసించుచుందురు. వారుగూడ రాత్రుల దాడిసభుపుట గలదు. కాని మొత్తముమీద బ్రిటిషువారు కలిగించగలిగినంత నష్టమును శత్రువులు కలిగింపజాల నున్నారని ఫిలిపు గిబ్బింగారు డెయిలీ క్రానికలు పత్రికకు వ్రాసిరి.

బ్రిటిషువారి ఆక్రమణము

లంను, ఫిబ్రవరి 12:—నీరగుట్టుకు దక్షిణమున క్షి మైలు వికాలము గల రంగమున మేము బలచుగు కందకములగు దిని వశపరుచు కొంటిమి. 215మందిని పట్టుకొంటిమి. మానవ మంతయు గూడ నింతలేదు. నెయిలీ నెయిలీ నెయిలీ దక్షిణమున శత్రువులను తరిమి పిసు- లాలెస్సీ- నోవీషిపిలు- ఫాకె సార్లులయొద్ద కందకములను వశపరుచుకొని చాలమందిని హతముచేసి వెత్తుమందిని పట్టు కొంటిమిని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

విమాన విజృంభణము

పారిసు, ఫిబ్రవరి 12:—ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. లొరైను నందలి యంత్రకాలలు మున్నగువాని వైదను గ్రామముల మీదను కోల్మరు బ్రిల్లుజి విమానకాలల మీదను మా విమానములు గుండ్లను వదలెనని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

బొల్గను

గ్రీసు సౌకానిరోధము.

ఎథెస్సు, ఫిబ్రవరి 10:—నిలువ సేనలు ఆయుధములను దాచియుంచినను అనుమానము సౌకానిరోధమును మిత్రమండలి వారు తొలగించుటకు గొప్ప యభ్యంతరముగ నున్నది.

రుమేనియా మంత్రుల అవిధేయత.

బెస్సె, ఫిబ్రవరి 10:—వియన్నా సౌకానిస్టాంటు నోపిలు నగరములందున్న రుమేనియా మంత్రులను ప్రభుత్వమువారు తేస్సేకి రావలె నని ఆజ్ఞాపింపగ వారు రానందున వారిని పని మానిపించిరి.

బల్గరు సేన మహాస్థైర్యము చెనుట

సోఫియా-ఫిబ్రవరి 12:—జర్మనులు వెనుకకు పోవుచున్నారు. వారుపోగానే మేము మీలో కలిసెదము అని మారంగమున నొకవో బల్గరులు ప్రకటనము చేసిరి. జర్మనులు అలయక బల్గరుల మనస్థైర్యమును చెరుచుచున్నది. మిత్రమండలివారు సోమరితనమున నుండులేదు. అత్యద్భుతములను విజయకారకములు నగు వింత లీరంగము ననేకలుగ గలవు. అని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ

ట్రీప్టిమీద బాంబులు వేయుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 11 :— ఇటలీవైమానికులు ట్రీప్టిమీద బాంబులు వేసిన ఆస్ట్రియా నుండి వాయు వార్త వచ్చినది.

శత్రు విమానములు

రోము, ఫిబ్రవరి 12 :— మూడు శత్రువిమానములు వలోనాపై దాడిసలుపవచ్చినవి. వానిలో విమాన యుద్ధమున రెండిటిని నేల గూల్చి వైమానికులను పట్టుకొంటిమి.

తీవ్రముగ పోరి యోడుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 12 :— ఇటలీవారి వాయువాగ్ధ గొరిజియాకు తూర్పున ఇటలీవారు ఆక్రమించిన స్థానములనుండి వారిని తరుముటకు ఆస్ట్రియావారు ఇటీవల తరుచుగ తలపడిరి. ఈ స్థానములు ఇటలీవారి అవస్థానమునకు చాల అనుకూలముగ నున్నవి. 10 వ తేదీ రాత్రియు 11 వ తేదీయున శత్రువులు తమ ఫిరంగుల నన్నిటిని యుపయోగించి తీవ్రముగ పోరిరి. దానితో ఎదిరిన హతమైనదని తలచి వారు పదాతులను పంపిరి. తీవ్రముగ పోరు జరిగినది. ఇటలీవారు మరల తలపడి స్థానముల నన్నిటిని వశపరుచుకొనిరి. మాల్మియు లేదు. స్వల్పముగ ముందు కందకములలో శత్రువు లధుగుపెట్టగలిగిరి. పెక్కివందల శవములను వారు విడచిపోయిరి.

మెసపోటేమియా

మెసపోటేమియా.

లండను, ఫిబ్రవరి 11 :— ఈ నెల 5 వ తేదీన ఆక్రమించ బడిన స్థానములు బలపరుప బడెను. శత్రువులు బలముగ కాపాడు చున్నారు. కోరికు యంత్రశాలపైని మేము ఫిరంగి గుండ్లను విస్తారముగ వదలితిమి. శత్రువులు 2 సార్లు తలపడినను సరకు సేయక పైకి పశ్చిమమున శత్రువుల కొత్త సేనాముఖమున మేము కొంతభాగమును వశపరుచు కొని బల పరిచితిమి. పశ్చిమమున 1200 గజముల రంగమున కందకములను ఆక్రమించి బలపరుచు కొంటిమి.

రెకోరిను ఫాక్టరీని, 500 గజముల కందకములను నేడు వశపరుచు కొంటిమి. ముట్టడి మొదటినుండి జనరలు టవును మెండుగారు ఈ ఫాక్టరీని కాపాడి యుండిరి. ఈనాతన సంగ్రామ ఫలితముగ 6000 గజముల కొత్త రంగమును వశపరుచుకొని 800 మొదలు 1200 గజములలోతునకు శత్రువులను తరిమితిమి.

ఈనెల 9-10 తేదీలను రాత్రులందు తురుష్కలు నాలుగుసార్లు తలపడి యోడిరి. పశ్చిమమున మేమింకను ముందునకు పోతిమి. 10-వ తేదీ ఉదయమున బాంబులను వేయుట ప్రారంభమైనది. శత్రువుల కందకములు శిథిలముగ స్వాధీనమైనవి. పిమ్మట తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి ఫాక్టరీకి పశ్చిమముననున్న కందకములయొద్ద శత్రువులను తలపడితిమి, ఇది 500 గజముల రంగమున అనుకూలమైనది. ఫాక్టరీ వశమైనది. శత్రువులలో నధికమగు నష్టము కలిగినదనుట నిశ్చయమని ప్రధాన సేనాని తెలిసెను.

స్విజర్లాండు

సిట్టర్లాండు

బెర్న్, ఫిబ్రవరి 11 :— నిరంకుశ సాంగ్రామికత్వము కూడదు. దీనివలన స్విస్సుల రాజ్యమునకును సాత్తునకును నష్టము కలుగు నెడల వా రాత్మరక్షణమునకు గడంగక మానరని స్విట్జర్లాండు వారు జర్మను మిత్రులకు ఖండితముగ వ్రాసిరి.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా యుద్ధమునము.

మెల్బోరను ఫిబ్రవరి 11 :— ఇంతవరకు 28,180,000 పానులు చేసినవి. ఇంకను దీనిని ముగించలేదు.

ఆస్ట్రేలియాలో యుద్ధమంత్రి వర్గము.

మెల్బోరను, ఫిబ్రవరి 12 :— ఆస్ట్రేలియాలో ఉదార కక్షవారిని 6 గురిని మంత్రివర్గ కక్షవారిని 5 గురిని చేర్చి యుద్ధమంత్రివర్గము నేర్పరుచుటకు హ్యూసుగారు నిశ్చయించిరిని తెలియుచున్నది.

స్పెయిను

ముంచబడిన స్పెయిను నౌకలు

మెడిడు ఫిబ్రవరి 10 :— యుద్ధ మారంభ మైనప్పటి నుండియు 79,070 టన్నులును రు 2,800,000 ల వెలయును గల 27 స్పెయిను నౌకలు ముంచబడినవి.

హాలండు

చౌర్యము

హేగు, ఫిబ్రవరి 10 :— హాలండు నుండి రహస్యముగ సరుకులను కొనిపోవుటను గూర్చి గత 3 మాసములలోను 8200 మంది శిక్షింప బడిరి. గాన సరిహద్దు పరీలనము కఠినమొనర్ప బడినది.

అమెరికా

అమెరికా పౌరసత్వము.

లండను, ఫిబ్రవరి 10 :— న్యూయార్కు నుండి ఆస్ట్రియా జర్మనీ నేరీయులలో అమెరికా పౌరసత్వముకొరకు 4 దినములలోను 4700 మంది దరఖాస్తులను పెట్టిరి.

గెరర్డుగారి రాక.

బెరను, ఫిబ్రవరి 12 :— గెరర్డువర్గమువారు నేడిచటికి వచ్చిరి.

జర్మనుల రాయబారము.

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 11 :— జర్మనుల రేఖామాలము నతో యుద్ధాగ్ధుల ముఖమున నో రాయబారమును నూచించి యుందురు. అట్టి నూచన జరుగలేదని అధికారులు ప్రకటించలేదుగాని విషయము ప్రకటింప బడలేదు.

మెక్సికోలో జర్మనుల కుట్ర.

లండను, ఫిబ్రవరి 10 :— మెక్సికోలో అమెరికావారిపైని విరోధభావమును కలిగించుటకు 300 మంది జర్మను ఉద్యోగులు మెక్సికో వెళ్లుచున్నారని ప్రోవిడెన్సు జర్నలు వ్రాసినది.

అమెరికావారి యుద్ధసామగ్రిల నిర్మాణము.

లండను, ఫిబ్రవరి 8 :— జర్మనులు ఇంతకాలమును శ్రమపడి చేసిన యుద్ధసామగ్రిల మొత్తముకంటె ఒక సంవత్సరమున అమెరికావారు కావ్యోరేషనువారు నిర్మించు సామగ్రిలు 1/3 వంతు హెచ్చుగా నుండునని ప్రకటింపబడినది.

బాలివియా

లాపజా, ఫిబ్రవరి 12 :— ఈ సంహారము యుద్ధ కారణము లేని సంగ్రామము గాన చాల నక్రమము - ఏలన తటస్థులు తటస్థధర్మములను పాటింపవలెను. మేము మాత్రము తటస్థుల నౌకలను ముంచెదమని జర్మనులు పలుకుచున్నారు. కాన వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటయందు మేము అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారితో నేకీభవించుచున్నామని బాలివియావారు వ్రాసిరి. విదేశమంత్రి ఆ లేఖను జర్మను మంత్రి కొసంగెను.

శాంత వాదులు

లండను, ఫిబ్రవరి 12 :— వాషింగ్టను నగరమున కాంగ్రెసు సభ్యులలో శాంతవాదము ప్రబలుచున్నది. సాంగ్రామిక నౌకా ఆక్రమణమున కభ్యంతరము కలిగించు సనరణలను వీరుపాపించుచున్నారు. బైరను మిత్రవర్గమువారు చాల పట్టుదలతో నీవిషయమున పనిచేయుచున్నారు. లింకలను వర్ధంతి సందర్భమున వాషింగ్టను నగరమున వీరొక సభచేసి యుద్ధము న కుద్యమింపవలదని ప్రెసిడెంటు విల్సను గారికి వ్రాయదలచిరి.

జర్మనీ

వి 69 యుద్ధనౌక

యాముడిను, ఫిబ్రవరి 11 :— ఉత్తర సముద్రమున జరిగిన కడపటి నౌకా యుద్ధమున బెబ్బిని మునుగుటకు సిద్ధమై యాముడిను చేరిన వి 69 అను జర్మను యుద్ధనౌక మరల నివటనుండి పోవ యత్నించుచుండుటచే దానికి సాహాయ్యము చేయుటకు ఒక జర్మను యుద్ధనౌక నావికుల నిచటికి గొనివచ్చినది. వి 69-వ నౌక నేటిసాయంకాల మిచటి నుండి కదలిపోయినది. టి 2 జర్మను నౌకయును హాలండు యుద్ధనౌకలను దీనికి తోడ్పడినవి. ఇది దక్షిణ దిశగా పోయినది.

ఇటీవలి తంతివార్తలు

అమెరికా ప్రభుత్వము

లండను, ఫిబ్రవరి 10 :— యుద్ధము పొసగునెడల రైల్వేలు - టెలిగ్రాఫులు - టెలిఫోనులు మున్నగువానిని ప్రెసిడెంటు గారు వశపరుచుకొనుటకు అధికారమును కోరుచు కానను లుపపాదించుపకును. 15000 మందిని సమకూర్చుటకు ఏజెంటులు నియమింపబడిరి. వెధిలము కర్మశాలయందు ఫిరంగులను మాత్రమే నిర్మించెదరు - తక్కినవనులు చేయకుండుట కుర్తె నీయబడినవి వాషింగ్టను విలేఖరుడు వ్రాసెను.

బెజిలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 12 :— బెజిలు నౌకలకు హానికలిగించును జర్మనులు స్పష్టపరుపనివో బెజిలువారు నెయ్యము నెవదాపెదరు అని హెచ్చరిక జనీకో విలేఖరుడు న్యూయార్కు వద్దపత్రికకు వ్రాసెను.

యుద్ధరుణము

లండను, ఫిబ్రవరి 10 :— వచ్చిన మొత్తమును బట్టియు చంపాదారుల సంఖ్యను బట్టియు ఈ రుణమునకే రుణమును సాటిగాదని లివర్పులునందు బోనరూ గారు నడివిరి.

మంటలను వదలువారు.

లండను, ఫిబ్రవరి 11 :— సోమరంగమున బ్రిటిషు సేన యందు మంటలను వదలువారికి 100 అడుగుల పొడుగుగల ఉపకరణము లియ్యబడినవి.

జలాంతర్గాములు

లండను, ఫిబ్రవరి 11 :— జలాంతర్గాముల కోల్లల వార్త లభిమిక్కుటముగ నున్నను బ్రిటిషు దేశమునకు ఈ వార్తమున 2766200 హెండ్రలు గోళుములును 1069300 హెండ్రలు మొక్కజొన్నలును వచ్చినవి. 1917 లోని వార్తమున గోళుములు 1111800 మొక్క జొన్నలు 1195800ను మాత్రమే వచ్చెను.

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 12 :— మేము టార్కిస్టునుచేరి పొడి లురంగమున సంకుల సమరమున శత్రువులను తరిమి హతశేషులను పట్టుకొంటిమి. గొరిజియాకు తూర్పునస్థిరబడి శత్రువుల నోడించి తరిమితిమి. 100 మంది పట్టుబడిరి అని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

షరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 12 :— ఆగ్గోను 800 లీగుట్టల యొద్ద చాలమందిని పట్టుకొంటిమి. శత్రువుల విమానమును నేల గూల్చితిమి మావిమానములు ప్రైసేడను-నర్-మ్యూజా-నీఫీసులలో బాంబులను వేసెను అని షరాసువారు తెలిపిరి.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంతివార్త

ఫిట్జీ, జనవరి 12 :— ఇండియా గుండ్రిగారు 10-వ తేదీన ఈ తంతివార్త నందిరి.

బ్రిటిషురంగము.

వెర్మెలను ఇన్వెసులయొద్ద బ్రిటిషువారు చాలమందిని పట్టుకొని చాల కందకములను ధ్వంసముచేసిరి. ఆర్మెంటికు యొద్ద శత్రువులోడిరి.

పరాసు రంగము

మ్యూజాకు తూర్పున పరాసువారు శత్రువుల నోడించిరి. రెయుయ్యుకు తూర్పున పరాసువారిదాడి సఫలమైనది. పరాసువారి విమానములు పైనికస్థానములపై బాంబులను వదలెను.

ఇటలీ రంగము.

ట్రెంటినోనొద్ద నిరుపేక్షులవారును ఫిరంగులను తీవ్రముగ కాల్చిరి. వైనిస్టా పట్టణముపై శత్రువులు గుండ్లను వదలిరి.

రుమేనియా.

ఫిరంగులను ఇరుపేక్షులవారును కాల్చిరి. ఈజిప్టు నిమాయిలను వూర్తిగా నోడించి వారి మొదటి సేనను తరిమి ఈజిప్టు పశ్చిమ భాగమున మధ్యధరాసముద్రము నందు స్థలముకు 170 మైళ్లలోనున్న సెచాను బ్రిటిషువారు వశపరుచుకొనిరి.

నౌక

ఒక బ్రిటిషు యుద్ధనౌక యుదుగనికి తగిలి బ్రిటిషు సముద్రమున మునిగినది.

స్థానిక వార్తలు

(0)

ఆఫీసు తపాలు:— దక్షిణాఫ్రికాకు సంబంధించిన వార్తలు జనరలు షాన్స్ డెయిలీ ఈ నెల 15 వ తేదీ సాయంత్రం 5-25 గంటలకు కట్టినందున "జింబిజి" అను స్త్రీయను సంబంధించినది.

చెన్నపురి సాంఘిక సేవాసంఘము:—ఈ సంఘపు సంవత్సరపు (చెన్నపురి వివక్షాగారి యొక్కయు, వైట్ హెడ్ గారి యొక్కయు అనుమతితో) చెన్నపురి వివక్షాగారి సంవత్సరమునకు 14-వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు జరుగును. వర్తమానమున "హిందూదేశమున సాంఘిక సేవకుల యగత్యము" విషయమును గూర్చి యుచున్నది.

చెన్నపురి చిత్ర కళాసంఘము:—ఈ చిత్ర కళాసంఘమువారి ముచ్చటనూడవ వార్షిక ప్రదర్శనమును యజ్ఞసంబంధ బుణ ప్రదర్శనమును, ఇతర కళాకారుల సాయంత్రము 4-30 గంటలకు గగన్ వీధి గారు తెలుగు యజ్ఞబుణ ప్రదర్శనమున దక్షిణ ఇండియాలోని చిత్రమైన బొమ్మలను అమ్మలును ప్రదర్శించబడును. చెండు ప్రదర్శనములకు గవ్వనదర్శనాగ్రహణ పరిధినిము లందును.

బల్లారిజిల్లా కాంగ్రెసుసమితి:—చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసమితివారును, గూడ లూరునందు జరుగుచున్నపురి రాష్ట్రీయ సంఘపు ఆహ్వాన సంఘాభ్యుదయ బల్లారిజిల్లా కాంగ్రెసుసమితివారికి ప్రాసినలేఖలను చర్చించుట, 8 తేదీని సమితివారు సమావేశమైరి. ఈ సంఘ మేక గ్రీనుగా ప్రత్యేకముగా ఆంధ్రదేశమునకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసమితి వలదనియు, గూడలూరునందు జరుగు రాష్ట్రీయ సంఘమునకు వి. పి. మాధవరావు పి. వి. ఇ. గారి నభ్యర్థింపగ నియమింపవలయునని తీర్మానించిరి.

హంప్టను సర్కసు:—నిన్నటిరాత్రి హంప్టను సర్కసు వారు వచ్చుపు కళాకారుల కెదురుగనున్న మైదానములో నేసిన గుడ్డములలో ప్రథమ ప్రదర్శనము నొసంగిరి. నేనా జనముతో కిక్కిరి లాడెను. టక్కలు 8,9 ఉతుగుల యెత్తున వక్రము గుండె దుముకుట చక్కగా నుండెను. తళ తళ రుగులతో మెరుముచున్న పట్టుమునుపులను ధరించి స్వాగతించిన గుండెయొక్క విద్యలు రహస్యము నున్నవి. హంప్టనుగారి తలమీది టాపిక్ నివ్వంటించి దానిని నీళ్ళ గొట్టముతో గొట్టుచున్నపుడు పొట్టుపగల నవునచ్చెను. బతులను, చక్రములను అనేకవిధముల దిప్పి తమ కాశలము నిద్దర నాపించిరి. ఒకవంతు అనేక అనతరములతో కాళ్ళు, చేతులను నడిచును, తలను త్రిప్పుచుకనవచ్చిన చోద్యములు అభ్యుదయము కలిగించినది. చుర్రయొకవంతు చుర్రయొక్క కాళ్ళను యెత్తు నిన్ను కదలుములు త్రిప్పినపుడు చాపె చాపెన లాగునను ప్రశంసాము. కోమాగారి ఫోటోగ్రాఫు తెల్లటకయి ఒకచరి అద్దము నచ్చినదని రంపముతో ఫోటోగ్రాఫరులు కోమాగారి పట్టెంతో నవున చుట్టించినది. వర్ణవిద్యాకర్య తీగూడ దైనికెక్క చాపిన విద్యలు బాగుగనున్నవి. ఇద్దరు రౌలులు జూపిన ఆఫ్టాగోహుని కాశలము కొనియాడదగినది. బ్రీటింగూడ బగ్గనూ, సింగపూహాగో చేసిన విద్యలు అద్భుతముగ నున్నవి. ముగ్గురు తెల్లపిల్లలు ఆంగ్లమున పాదినపాటలు ఆంగ్లములకు రుచించి యుండవచ్చును గాని మైందపుల కనబట్టుగనుండుట సహజము. హంబాంట్ బాధనియ జూపవలసిన ప్రదర్శనము సాధారణమయినది. హంబిలును, వీనుగులును ఆడి న ఆటలు కడు రమ్య డియము. సింహపుతో చిరుతపులతోను టక్కపిల్లలతో ఆడుకొని చక్కాకుకొని మైందపుని ప్రస్తా సంప్రదనము. ఈతడు ఆ జంతువులచేత రంపమును వచ్చిన పనులను జేయించుటయు చాల గొప్పయని చెప్పక తప్పదు. మొదటమీద ప్రదర్శనము చాల బాగుగ నున్నది. కాని యింతకంటె గొప్ప విద్యలు మన దేశమున దొరుకినాండు చూపించగలరు. వారిని సత్కరించు వారు ముగ్గురు బహు తక్కువ మంది. తెరచిచెట్టు మంచుల కొరగాను గనా?

నాకలు.

లండను ఫిబ్రెరి 12:—హంబర్ట్ (నాచ్) వాసిలిస్సా బుర్గ (గ్రీను) నాకలు ముంచబడినది.

సమకాలికాభిప్రాయము.

ఆంధ్ర దేశము: ప్రత్యేక దేశీయమునాభోసంఘము రాష్ట్రీయ సహ సభలను చేయి సహ సభలను గూడ ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించిన సమస్యలను ప్రత్యేకముగా చర్చించుట కనేకసర్వాయము లవకాశ మియ్యబడక పోవుట మిగుల విచారకరము. ఇప్పటి స్థితిగతులను బట్టి చూడగా, ప్రభుత్వమువారు మనకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ నిచ్చినను, మన యజన సోదరులలో కొందఱు మనకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సభము నియ్యనొల్లరు. మన ముక్తి మన యజన సోదరుల చేతులలో లే దని ఈ సంఘమున సావకులకు కొంచెము భావము నేయుట యవశ్యము. మనము ప్రత్యేక రాష్ట్రీయను ప్రత్యేక విశ్వ విద్యాలయమును పడయుటకు తీర్మానించు కొన్నాము. మనము వానిని పడయవలసినదే. మనము వానిని పడనితీరెదము. మన యాద్యునికీ నా కొక యజనము తోచుచున్నది. మన యాంధ్రదేశమునకు ఆంధ్రదేశమునకు రాష్ట్రీయ సహ సభగా మనము పరిగణించవలెను; అక్కడి నుండియే మన యిచ్చుములను గూర్చి మొఱు నెట్టుచుండవలెను. చెన్న రాష్ట్రీయ సభ తోడి సంబంధమును మనము సంపూర్ణముగ మానుకొనవలెను. క్రిందికి చెన్న రాష్ట్రీయ సహ సభకు ఆంధ్ర ప్రతినిధులంతగా పోలేదు. ఇక ముందరకుంటె తక్కువగా వెళ్లెదరు. ఈ కార్యసాధనమును మనము విడుదలచెదము. —వి. రామచంద్రయ్యగారు, న్యూఇండియా.

“నెంట్లు జర్రెను సోమ్యు”

వారి తృప్తియ వార్షిక సభ.

ఈ సభ నిన్నటి సాయంత్రము ముగియిరి. టరునందు గవర్నరుగారి యభ్యుత్తరక్రింద జరిగెను. సంతకర చర్య విషయపు రిపోర్టు చదువడిన వెనుక జనరల్ సర్ ఆర్డర్ డెయిర్ గారు రిపోర్టును అంగీకరింపవలెనని తీర్మానము నుపపాదించి సభ్యులు ప్రస్తుతము కొందఱు యుద్ధరంగమునందును కొందఱు దేశమునందును పనిచేయుచు న్నారని చెప్పి సభ్యుల సంఖ్యను గూర్చియు వసతిగృహము లందు నివాసముగలుగునది న బాలబాలికలను గూర్చియు నుడివిరి. వారుపాదించిన తీర్మాన మామోదించబడెను. రాబోవు సంవత్సరమునకు కావ్యనిర్వాహక సంఘము వారెన్నుకొనుడిరి. గవర్నరుగారు ప్రప్రథమమున వసతిగృహములందు నివసింపవారిని గూర్చి నుడివి ఉద్యమమును సాగించుచున్నవారి నభినందించి పూర్వ సభ్యులును ప్రస్తుతము కీర్తికేళులు నగు మాండుగు తామస్ గారిని గూర్చి ప్రశంసించిరి. రెవరెండు నీడనుగారు గవర్నరుగారికి నమస్కృతు లర్పించిన వెనుక సభ ముగిసెను.

అత్యద్భుత ఆయుర్యేద

మూలరోగాంతక గిన్నె

ఈ గిన్నె యందు నుంచి మజ్జిక వేసి రెండు నిమిషములు వుండనిచ్చి 10 దినములు ప్రాతఃకాలం నందు పుచ్చుకొనిన సమస్త మూలరోగములు నివారణ యగును. ఇది గాక అజీర్ణము, శిశుజ్వరములవద్దకు ఇత్యాది, రోగముల తప్పుక పోగొట్టును. ఇందుకు పథ్యములేదు. ఇందు రసాది ధాతువర్ణము చేరలేదు. పరిశుద్ధమగు మూలకలచే తయారుచేయబడినది. వెల 5 0.0, తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

యోగ్యతాపత్రములు

1. పేటు బాలక్ష్మి ట్రాకర్ (బాంకర్) పికానిక్ 7 సం॥ముల మూలము, 2. మెసర్సు హామన్ దాసు మేతా గారు, వత్సలాపీఠి, ముల్కపాబజారు, కల్కత్తా, 10 సం॥ముల మూలము, 3. పనిలాల్ శ్రీమాలిగారు, సౌకారు పేట, మదరాసు, 11 సంవత్సరముల మూలము, 4. మిస్టరు కె. పి. కృష్ణ మీనన్ గారు, బాంధ్రురు, సాలపురము, 5. గోకులదాసుగారు (గుజరాత్) మైదారాబాదు (దక్కను) 10 సం॥ముల మూలము, 6. మె॥ ఆరుముగ తేట్టిగారు, 55, తిరుపత్రియూరు, పెద్దకాల, మదరాసు. 4 సం॥ముల మూలము. గణమిచ్చెనని ప్రాసీయన్నారు. ఇవిగాక అనేకులను యీ రోగమునుండి విముక్తి చేసివారము. మెడలిట్టు ఆయుర్యేదభూషణ పండిట్ ఎల్.ఎన్. శర్మగారు, యె. యం. యె. సి. బాలక్ష్మి జ్ఞాపధాలయం, 177, వై నాబజారు, మదరాసు.

LATEST TELEGRAMS.

Vote of Credit.

Mr. Bonar Law's Statement.

LONDON, February 12. In the Commons Mr. Bonar Law introducing votes of credit amounting to 550 millions sterling to cover war expenditure to May 1st said that total votes of credit during the current financial year would be 1950 millions. Expenditure on the Army Navy and Munition had increased by one million daily as compared with the first sixty-three days of the financial year owing to increased expenditure on munitions and food. Demands of Dominions had recently been much less than the average for the year and the Dominions were still able to finance themselves very largely. Increase in munitions was as continuous as ever. The smallest increase in any kind of shell as compared with the first year of war was twenty eight times. (Cheers) Mr. Bonar Law estimated advances to Allies and Dominions to March 31st would total 890 millions. He was most confident of the future. He did not know whether the new war loan would be a success but applications would certainly be more numerous and he believed amount applied for would be greater than ever before. Referring to Salonika he states that British and French commanders believed that in the event of a German and Bulgarian offensive the danger from attack in the rear would be nothing like what it was a few weeks ago, thanks to the measures decided on at the Rome Conference. That Conference had been the most fruitful. For instance it had arranged for supplies to Salonika and also that large quantities of coal for Italy should be sent overland, this saving shipping and avoiding submarines.

LATER.—The Commons unanimously adopted the vote of credit.

AMSTERDAM.—The Berlin official telegram says that V-69 from Ymuiden has arrived at the German base. The King to-day received General Barrow upon his appointment as Member of the India Council.

New Government's Honours.

LONDON, February 12. The New Government's new year's honours list is published to-night. It includes one Canadian peer, numerous colonial distinctions, seven baronets including two prominent munitions makers, and twenty-eight knights including nine civilians connected with defence and munitions. Amongst the new baronets is Sir Charles Wakefield.

Brazil's Strong Reply to Germany.

LONDON, February 12. Reuter learns that Brazil replying to the German submarine note declines to accept the blockade as effective and regular. She therefore protests and declares that she will hold Germany responsible if Brazil's interests are affected.

LONDON, February 13. Marshal Haig in last night's communique said:—We made further progress last night in the neighbourhood of Beaumont Palsur Road and occupied six hundred yards of trench without difficulty. Counter-attack southwards of Serre Hill was caught by our artillery barrage and machine gun fire and easily repulsed. We entered enemy's lines at a number of places, blew up ammunition dump southeast of Armentieres, and dispersed raiding party northeast of Neuvillevaast.

Last night's French communique said:—There was intermittent reciprocal artillery activity in the region of Bezanze and in the Vosges sectors.

Exchange of Prisoners.

German Equivocation.

LONDON, February 12. The Press bureau issues the following:—The Foreign Office states that in pursuance of arrangement for exchange of British and German incarcerated prisoners of war by means of a British hospitalship to and from Holland preparations were made to carry out the exchange on the 7th inst., but Germany telegraphed to the American Embassy prior to the rupture of relations with America that the departure of hospitalship with the severely wounded Germans was no longer considered safe. She suggested transportation of the wounded to and from England by Dutch paddle steamers which would be guaranteed German safe conduct, that transport of severely wounded English prisoners should be suspended till Great Britain's reply was received and that future repatriations including German and English civil prisoners should thereafter be effected in the same manner. The Foreign Office adds that comment on such communication seems superfluous.

The final sports in connection with the Srimulam Session were held in the Police parade ground last evening and the items were as varied as they were interesting. Mrs. Cumming, wife of the British Resident distributed the prizes. Mr. Raman Menon, Chief Justice, Travancore President of the Sports Committee, thanked Mrs. Cumming in a short speech. Considerable enthusiasm prevailed and great credit is due to the secretaries for the success of the function.

Mr. Duncan Carmichael, of Messrs. Mackinson and Mackenzie and Company, receives Knighthood, for meritorious service in connection with the war. The grant of forty-four King's Police Medals has been gazetted to-day at Delhi.

The Christians of Travancore held a meeting last evening in the Town Hall under the presidency of the British Resident and presented an address enclosed in a handsome silver casket thanking His Highness Government for passing the Christian Succession Regulation. There was a very large attendance. The Dewan made a suitable reply. The Dewan and the resident were garlanded.

THE GREAT WAR.

Imperial War Cabinet's Scope and Purpose.

Submarinism: Experts' Opinion.

Pacifist Movement in America.

[REUTER'S AGENCY.]

SUBMARINISM.

Survivor's Story of Torpedoing. Shells Burst Round Escaping Boats.

LONDON, February 12. In an interview in London with the Associated Press of America the doctor of the "Mantola" said that at twenty minutes to two on Thursday afternoon there was a violent explosion which killed seven of the crew and shook the ship from end to end. Excellent order prevailed and everyone immediately got into the boats except the Captain, Chief engineer, and the wireless operator, who remained on board and repaired the wireless instruments. After an hour-and-a-half he sent out distress calls. Almost immediately the submarine which was evidently lying in haze a couple of miles away began shelling the "Mantola" and simultaneously came towards her at full speed. Some shrapnel shells burst above the "Mantola" and around the boats which rowed off, but nobody was hurt. The submarine was now plainly visible and a passenger in the doctor's boat recorded forty-seven shells. When the submarine was from two hundred to three hundred yards off the "Mantola", an unknown vessel loomed up on the horizon and the submarine submerged and disappeared. The new arrival proved to be the British ship "Ladurnam" which picked up the "Mantola's" survivors. The "Mantola" sank in the evening.

The "Mantola" was outward bound for Calcutta with nineteen passengers and 165 crew. She was torpedoed on Thursday afternoon 180 miles from Fastna ships. The doctor who was rescued was the only American on board.

Sunk.

LONDON, February 12. The Norwegian steamer "Havgard" and the Greek steamer "Vasilissa Olga" have been sunk and also several British small craft.

LONDON, February 12. The following steamers have been sunk. The British "Japanese Prince", "Lullington" and "Beechtree". "Norwegian" "Eilavore". A Dutch trawler and lugger have also been sunk.

Nine vessels, seven British and two Norwegian were reported sunk yesterday.

18,000 Tons Sunk Daily.

LONDON, February 12. Experts reckon that the average rate of the sinking of ships since the new campaign began has been 18,000 tons daily compared with 12,000 previously. This is not nearly so bad as the Germans had hoped for and the enemy has not done enough for his purpose. If the sequel goes as the first week suggests, we shall undoubtedly pull through all right. Experts emphasise that the present superfrightfulness can only be maintained for a week or two longer while an increase in the efficiency of British preventive measures may be expected.

Bolivia's Reply to Germany.

Submarinism Denounced.

LONDON, February 12. LA PAZ.—The Foreign Minister has handed the German Minister the Bolivian reply regarding unrestricted submarinism, which Bolivia denounces most strongly, describing it as warfare without belligerency; because Germany claims belligerently to treat neutral merchantmen, while insisting that the latter shall adhere to neutrality. Bolivia therefore, identifies herself with the United States in demanding respect for freedom of trade.

Brazil & Germany.

LONDON, February 12. The "New York Herald's" Rio de Janeiro correspondent states that Brazil intends to sever relations with Germany if she fails to obtain a guarantee that Brazilian shipping will not be harmed. ["C. & M. Gazette."]

Switzerland and Submarinism.

A Strong Protest.

LONDON, February 12. BERNE.—The Swiss reply to the Central Powers' Note regarding intensified submarines protests most strongly against injury to neutral rights and dwells on the very serious economic effects on imports and exports and reserves Swiss rights if the action of the Central Empires results in the destruction of Swiss citizens and property.

AMERICA.

Railways, Telegraphs & Telephones. To be Taken Over by President. In Case of War.

LAHORE, February 12. LONDON, February 11th.—The Central News Agency's Washington correspondent states that legislation is proposed which will empower the President to seize railways, telegraphs and telephones in the event of war. Agents of the Navy have been directed to recruit 15,000 men. Bethlehem works have been ordered to concentrate on the production of guns. ["C. & M. Gazette" cable.]

NEW YORK.—There has been no announcement with reference to the German communication suggesting discussions with a view to a voiding war. It is not denied that representations of some kind have been made, but whether through a note or orally cannot be ascertained.

LONDON, February 12. BERNE.—Mr. Gerard and his party have arrived here.

The Pacifist Movement. Efforts to Prevent War.

LONDON, February 12. The "Morning Post" correspondent telegraphs from Washington that the pacifist movement is growing, especially in Congress, where blockading amendments threaten to delay Military and Naval appropriations. Mr. Bryan and his associates are actively propagating in favour of peace and President Lincoln's anniversary will be celebrated in Washington by a meeting of pacifists, who will memorialise a President Wilson, entreating him not to go to war.

Enemy Nationals in New York. Push to Naturalise.

LONDON, February 11. 4700 Austrians and Germans in New York have applied for American citizenship during the past four days.

GREAT BRITAIN.

Great Imports of Corn. The Farcical Blockade.

LONDON, February 12. In view of the so-called submarine blockade the board of trade figures for imports of Foreign and Colonial corn into the United Kingdom last week are particularly interesting namely wheat 27,66,200 cwt and maize 1,069,300 compared with 1,111,800 and 1,195,800 respectively for the same week last year.

Give a Knockout Blow to the Enemy.

LONDON, February 12. At the war loan meeting at Greenwich Mr. Benn M.P. read the following message from Admiral Bacon:—If you will try to do your duty ashore by raising loans as we are doing it on sea by sinking submarines and frustrating other evil devices you will make the loan such a success that it will be a knockout blow for the enemy.

The Imperial War Cabinet. Outlines of Proposed Business.

LONDON, February 12. In the course of his speech in the House of Lords last night, Lord Curzon said:—The Imperial War Cabinet would arrange for increased vigour in the prosecution of the war. The Dominions had given much, but they might give more. Secondly, it would discuss terms of peace, and, thirdly, it would discuss post-war problems. The Council might form the nucleus of a future Imperial Constitution. He looked forward to the coming of the Indian representatives as a means of removing the misunderstanding hitherto prevailing in the Dominions.

The Polar Expedition. Shackleton's Report.

LONDON, February 12. Mackintosh and another fell on their tracks. One man was left to tend them and others with starving dogs struggled on to the depot which they gained, and the return was made with food to the trio, the blizzard still continuing. They found them sick and helpless. They partly regained their northward now, and three men were lashed to overburdened sledges. Mackintosh realising the situation selflessly decided to stay behind and give the others a chance. He

TELEGRAMS.

occupied a tent with supply of provisions and the remainder pushed on but Padre died. Reinvigorating food was procured and Mackintosh was rescued after ten days and the party made to the depot safely after carrying out their specified object despite abnormal difficulties. Mackintosh and his companion recovered, but they were overtaken by a sudden blizzard when crossing the sea of ice to Cape Evans and subsequent indications showed that they were drowned.

Indian Cotton.

Lancashire Urges Improvement and Increase.

LONDON, February 12. A deputation from the Lancashire Cotton Trade to Mr. Roberts on the 8th February, especially urged that immediate steps should be taken to improve the quality and increase the quantity of Indian cotton. Mr. J. W. McConnell, on behalf of the Master Cotton-spinners, expressed appreciation of the work already done by the Government of India. Mr. Roberts replied that it was intended to take the whole question of cotton-growing within the Empire into immediate and serious consideration, in the course of which the Governments concerned would doubtless shape their plans largely on the facts and suggestions presented by the deputation. They might have an opportunity of considering the question with the representatives of the Empire in the course of a few weeks.

A Record Breaking Loan.

LONDON, February 11th.—Mr. Bonar Law speaking at Liverpool said he already knew that the loan would break all records both as regards amount and number of subscribers. ["C. & M. G. Cattle."]

The Times is increasing its price to two pence. It has been decided to revive the old-fashioned system of circulation of one copy to several houses. If it is insufficient to restrict the sale, the "Times" will increase its price to three pence and even seven pence in order to reduce the output of white paper.

HOLLAND.

'V. 69 Leaves Dutch Waters.'

LONDON, February 12. YMUIDEN.—"V. 69" sailed last evening assisted by the German "T. 2" and escorted by Dutch warships through territorial waters. She steamed southwards.

An Echo of North Sea Naval Fight.

LONDON, February 12. YMUIDEN.—A German tugboat has arrived here. It did not attract attention but apparently brought sailors to replenish the "V. 69" which is seemingly preparing to depart.

Smuggling from Holland. Stricter Frontier Guard.

LONDON, February 12. THE HAGUE.—There have been 8,200 convictions for smuggling during the last three months, and stricter measures to guard the frontier are about to be introduced.

GREECE.

Allies and Greece.

Why the Blockade is not Raised.

LONDON, February 12. ATHENS.—The stumbling block to raising the blockade is the Allies' suspicion that the reservists are concealing arms.

BULGARIA.

Bulgarian Morale Failing. Effect of Germans' Departure.

LONDON, February 12. SALONIKA.—The Bulgarians at a certain point on our front recently hoisted a notice saying the Germans are retreating. "We will come over to you when they are gone." Undoubtedly the exhaustion of the Germans is affecting the morale of the Bulgarians. Meanwhile, the Allies are not idle and the Balkan front may yield surprises influencing the final issue.

ROMANIA.

Rumanian Minister's Disobedience.

LONDON, February 12. JASSY.—An official statement said that the Rumanian Ministers at Vienna and Constantinople have been compulsorily retired for remaining in enemy territory and disobeying the order to follow the Government to Jassy.

AUSTRALIA.

Australian War Ministry.

Premier's Intention.

LONDON, February 12. MELBOURNE.—It is understood that Mr. Hughes will form a War Ministry comprising of six Liberals and five Ministerialists.

Australian War Loan.

LONDON, February 11. MELBOURNE.—A sum of 28,180,000 sterling has been subscribed to the Commonwealth War Loan which remains open.

TELEGRAMS.

MESOPOTAMIA FRONT.

MESOPOTAMIA CAMPAIGN.

British Advancing on Kut.

Captured Positions Consolidated.

LONDON, February 12. An official communique from Mesopotamia says the positions gained on 5th February have been consolidated. Our artillery on several occasions bombarded the Liquorice Factory which is strongly held by the enemy. In spite of two counter-attacks we secured and consolidated a portion of their new front line west of the Hai. Further westwards we secured and consolidated trenches on a frontage of 1,200 yards.

Capture of Liquorice Factory.

An official communique from Mesopotamia says, we assaulted and took possession of the Liquorice Factory and five hundred yards of trenches. General Townshend held the factory throughout the siege. As a result of these operations, we have occupied a new line on six thousand yards of front and pushed the enemy back to a depth of eight hundred to twelve hundred yards.

British Successes.

DELHI, February 12. The General Officer Commanding Mesopotamia reports:—During the night of 9th–10th February the Turks delivered four separate attacks on our right. These attacks were all repulsed. On our left we improved our position still further. Early on the morning of the 10th February bombing attacks commenced and our hold on the enemy trenches rapidly extended. Later after a heavy bombardment an assault was launched against the enemy trenches west of the Liquorice factory. This assault was successful and possession was obtained of the enemy trenches on a front of five hundred yards and of the liquorice factory. This building was held by General Townshend throughout the siege of Kut. There was steady progress on the right during the day and as a result of the operations on the 9th and 10 February a new line has been occupied on a frontage of over six thousand yards and the enemy has been pushed back to a depth varying from eight hundred to twelve hundred yards. All evidence pointed to that fact that the Turks again suffered heavy casualties one of our brigades having collected more enemy dead than that brigade suffered in total casualties.

Recent Fighting on the Tigris.

Account by "Eye-Witness."

DELHI, February 12. The following telegram, dated the 11th instant, has been received from "Eye-witness" Mesopotamia:—TIGRIS FRONT, February 10.—As a result of yesterday's fighting we have driven the Turks out of a considerable portion of their trench system west of the river Hai and advanced on a front of 6,000 yards with a depth of nearly a mile. The first assault was delivered at 10 A. M. on the narrow front near the centre of their position and our infantry carried the enemy's first line after a heavy bombardment with comparatively few casualties. The area was strongly held and swept by the enemy's rifle and machine-gun fire. Simultaneously with the attack on the centre, another attack was made by our troops on the extreme left which drove the enemy out of a strong post mowing down the garrison with machine-gun fire as they retired. After dark the Turks delivered four heavy bombing attacks on our centre. All these were driven off and, after this last effort had been repulsed, the enemy fought a rearguard action all night, falling back in the direction of the Tigris within the Dehreh loop. At 10 A. M. our patrol entered the Liquorice Factory on the right bank of the Tigris opposite to Kut. This ceased to be a landmark since our bombardment of the 8th. Our bombing parties are advancing our position to the west and northwards of the Liquorice Factory on the Tigris bank. Some 60 prisoners have been taken and 200 Turkish dead have been counted in their trenches.

BRITISH FRONT.

British Capture on the Somme.

Strong System of Trenches Taken.

LONDON, February 11. Field Marshal Haig last night reported:—We have captured a strong system of trenches at the southern foot of the Serre Hill on a front of three quarters of a mile. We took 215 prisoners which exceeds the total of our casualties. We drove back an enemy attempt south of Sailly Saillisset and entered enemy's trenches in the neighbourhood of Pys, la Bassée, Neuve Chapelle and Fauquissart, inflicting casualties and taking prisoners.

British Flame Throwers.

LONDON, February 11th.—A correspondent on the Somme mentions British flame throwers with a projections of 100 feet. ("C. and M. Gazette").

FRENCH FRONT.

Air and Artillery Activity.

LONDON, February 12. Last night's French communique reported moderate general artillery activity and successful air operations in which factories and blast furnaces in Lorraine, and the villages, were bombed and also the aerodrome at Colmar Zebrugge.

This afternoon's French communique records minor successes including two "Coup-De-Main" in Argonne and a sector of hill 304 respectively in which prisoners were taken. An enemy aeroplane was brought down. French air squadrons bombed railway stations at Stenay-Dun-Sur-Meuse and Athies.

TELEGRAMS.

The Wireless Russian official communique says:—Enemy under the cover of snowstorm attacked northward of Kiselin and penetrated our trenches. He was driven out. Enemy crossed ice on the Dniester and pressed back our field posts. We counter-attacked regaining our positions.

ITALIAN FRONT.

Attacks Near Gorizia.

Defeated After Desperate Fighting.

LONDON, February 12. A wireless Italian semi-official statement says:—The Austrians recently repeatedly attacked, endeavouring to eject the Italians from their advanced positions east of Gorizia, which are favourable for the Italian offensive. Their attack during the night of the 10th instant and on the following day was made with great effectiveness and the whole of their artillery. Thinking that the defenders had been annihilated by the bombardment, the infantry delivered an assault and desperate fighting ensued. The Italian counter-attacks re-occupied the captured positions and the Italian forts at the end of the action were intact. The position is unchanged, except that a few advanced trench elements have been occupied by the Austrians. Hundreds of the latter's dead were left on the field.

LONDON, February 12. The Wireless Italian official communique says: We reached Tarvis station and repulsed enemy attack in the Vodel Zone after a violent hand-to-hand fighting. The survivors were captured. We re-established our lines eastward of Gorizia and completely repulsed the enemy with serious losses. We took 100 prisoners.

ROME.—Three enemy seaplanes attempted a raid on Valona. Two were felled in an air-fight and their crews were captured.

A wireless Austrian official statement says, the Italian aviators have bombed Trieste.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 12. The following telegram, dated the 11th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British carried out successful raids near Vermelles and Ypres destroying large number of dug-outs and taking several prisoners. Hostile attempts to reach British lines near Armentieres were repulsed.

The French repulsed an attack east of the Meuse. The French made successful raid east of Rheims. French aeroplanes bombed military workshops and railway stations. Violent artillery action on both sides took place in the Trentino. The enemy bombarded the town of Stanislaw with 12 inch shells.

Only reciprocal firing is reported from Rumanian front. The operations against the Senussi leader has been brought to successful conclusion the British having attacked and defeated the main body and occupied Siwa in western Egypt, 170 miles from the Mediterranean at Sollum.

A British destroyer struck mine in the channel and sank.

Export of Foodstuffs to be Prohibited.

From Great Britain.

DELHI, February 12. It is understood that the export from the United Kingdom of all food stuffs has been or will shortly be prohibited though it may be possible to arrange for the licensing of limited quantities of essential commodities which cannot be obtained elsewhere, for example tinned milk and patent and invalid foods. Local Governments have been asked to supply urgently statements of essential requirements for 1917 excluding all articles which are not absolutely essential or which cannot be obtained from other sources.

Knighthood for Dr. J. C. Bose and Dr. Sunderlal.

DELHI, February 12. The following honours have been gazetted:—Knighthood—Mr. R. A. Camble, Mr. Justice D. N. Twomey, Mr. A. Birkmyre, Rai Bahadur Dr. Sundar Lal, Dr. J. C. Bose, Mr. N. H. Y. Warren, Khan Bahadur N. P. Vakil.

CALCUTTA.

A Claim for Commission.

Shipping Company Made Liable.

CALCUTTA, February 12. At the High Court before Mr. Justice Greaves an application was made on behalf of the plaintiff in a suit brought by Sachindra Prasad Bose against the Indian Peninsular Steam Navigation Company Ltd., that the terms of settlement arrived at between the parties be recorded and a decree passed in connection therewith. The applicant stated that the defendant-Company had now dropped the word "peninsular". It was started some years ago in Bombay for running a line of steamers from Bombay to Europe. In November 1910 the defendant-Company appointed the plaintiff as their agent in Bengal, Bihar, Orissa and Chota Nagpur for the sale of

TELEGRAMS.

shares agreeing to pay commission at 5 per cent on the face value of the shares and the cost of maintaining the agency establishment. The plaintiff sold 21,287 shares of Rs. 25 each and the commission amounted to Rs. 26,608 of which the defendant paid only Rs. 2,000. Subsequently the plaintiff filed a suit against the Company to recover Rs. 24,608. After that Mr. D. P. Shroff, one of the directors of the company, came to Calcutta and an amicable settlement was arrived at. The defendant-Company denied any settlement. His Lordship, in delivering the judgment, remarked that, on reading the evidence before him, he was not satisfied with the plea put forward on behalf of the defendant-Company. His Lordship passed a decree for Rs. 18,608 deducting Rs. 5,000 already paid by the defendant to the plaintiff for the Rs. 1,404 for agency expenses and for Rs. 700 as costs of this suit.

Arrival of New Governor of Bengal.

CALCUTTA, February 12. It is understood that Lord Ronaldshay arrives in Calcutta on the 21st March, and that H. E. Lord Carmichael leaves on the same date. Both arrival and departure will be public. The ceremony of taking over the office of Governor of Bengal will take place in the Government House.

BOMBAY.

Another Big Bombay Meeting.

BOMBAY, November 11. Another public meeting of the citizens of Bombay was held on Sunday evening under the auspices of the Bombay branch of the Home Rule League demanding the abolition of indentured labour. Mr. M. K. Gandhi presided. There was a very large attendance. Mr. Tilak moved the first resolution, that in the opinion of the meeting the system under which British Indians are sent to distant colonies under indenture is cruel, bears the taint of slavery, is immoral, its evil effects permeate India herself and should be abolished before the 31st May.

The meeting further urged the inclusion of the representatives of Indian public bodies in the conference alluded by H. E. the Viceroy and that the recommendations of the said conference be placed before the Indian public before being acted upon. Messrs. Polak, Sayed Hussain and Jamnadas Dwarakadas also spoke on the resolution strongly condemning the system, showing its evil effect and urging for its immediate abolition.

Mr. P. K. Telang moved the second resolution that the meeting advises and requests the Bombay Imperial Citizenship Association, Allahabad and Madras Anti-indentured Leagues, Madras Indian Colonial Society and such other special bodies and to take before the 31st May such steps as are necessary to educate public opinion on this question to strengthen the hands of the Government and to keep it on the alert.

The resolutions were carried.

PUNJAB.

A Malicious Prosecution Case.

LAHORE, February 12. An interesting case against Messrs. Liptons Co., Calcutta, and Mr. Andrews, an employee of that firm for damages for alleged malicious prosecution amounting Rs. 17,000 has been pending for some time before the Court of the Senior Sub-Judge, Lahore, and a large number of witnesses have been examined and some still remain to be examined. The plaintiff is one Abdul Shakur, proprietor of the shop known as the Delhi House, Lahore. It appears that the plaintiff, in 1914, entered into an agreement with Messrs. Liptons Co., under which he stipulated not to sell tea below certain fixed prices and that on the expiry of the agreement on the 1st January, 1915, he sold tea at rates lower than that fixed in the agreement. Messrs. Lipton and Co. thereupon issued a notice in Lahore cautioning the public against purchasing old tea at reduced prices and warning them to purchase only tins bearing the red label packed in 1915. The Delhi House thereupon put the red label on the tins stating that the tea was despatched on 22nd December, 1914, and received in Lahore on 4th January, 1915. Mr. Andrews then filed a complaint against the plaintiff under sections 487 and 488 Penal Code alleging that he had put false labels on tins despatched previous to 2nd December and had been selling them as such. This complaint was after protracted hearing dismissed, Abdul Shakur being acquitted by Mr. O'Neil Shaw, Additional District Magistrate, Lahore. Now Abdul Shakur has brought the present suit for damages against Messrs. Lipton, several leading Counsel being engaged on either side.

The Lahore Electric Supply Co.

Election of Directors Discussed.

LAHORE, February 12. In connection with the compromise entered into between the Bharat Insurance Co. Ltd. and the Lahore Electric Supply Co. Ltd. in the recent suit filed by the former against the latter for declaration that the latter's cancellation of the shares worth nearly 3 lakhs held by the former in the latter Company was "ultra vires," an extraordinary general meeting of the shareholders of the Electric Company was held last Saturday to make certain amendments in the Articles of Association proposing to limit the power of nomination of directors possessed by the Bharat Company by allowing it to nominate only three out of ten Directors. The Hon'ble Rai Bahadur Ramsaran Das opposed the amendments criticising them and stating that they would not in practice eliminate the domination of the Bharat Insurance Co. in the affairs of the Electric Co. inasmuch as the latter Company's Chairman, Lala Harkishan Lal, who was the Chairman of the Bharat Insurance, would command the casting vote besides his own and three votes of the Bharat Directors in the Electric Co. Directorate. The meeting was adjourned.

Several students of the Khalsa College, Amritsar, and Gordon Mission College, Rawalpindi, have offered themselves for enrolment in the Punjab University Double Company.

_____

త్వరతో!

వెలువడగలడు!!

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

సుక్రిత సుగుణునిది.

సల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, తైత్తిక, సాంఘిక రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

సంవత్సరాది దినమున వెలువడగలడు.

కాగితముల కలెక్షనం కేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటువలన కలయువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట చింతము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదేశపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" " అర్ధసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రవాణిపత్రిక సంవత్సర, తేక నికపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రవాణిపత్రిక కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిసా 6, తంబుకెట్టిపేటి మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ మురబ్బ సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనులోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవించురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బనల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నఫలితము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము కృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరి అనునది ఒక జాతిపండు. ఇది కాబూల్, కాంబూల్ దేశములలో వైరుగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈ పండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆ దేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తి గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జ్వరంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానపత్రిక పార్కులతో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

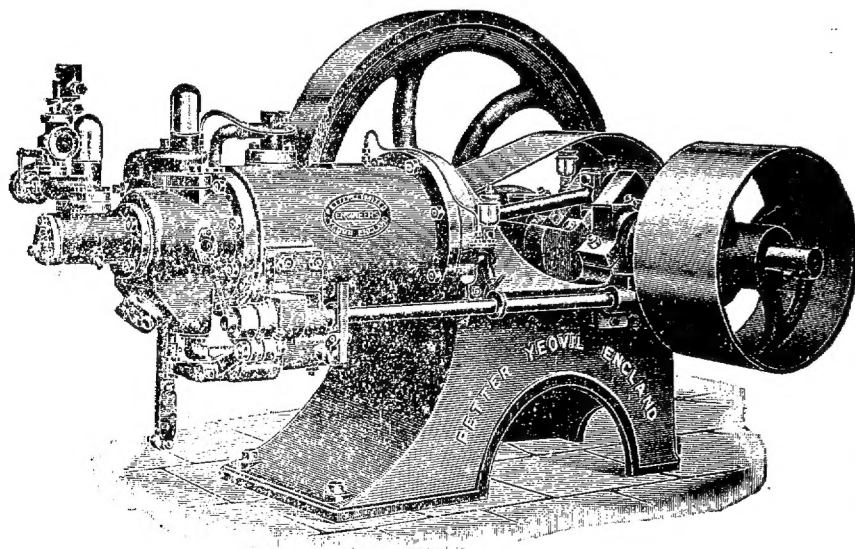
తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోజ్, బెంగుళూరు సిటీ.

పెట్రో వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

327

సులభమగు యంత్రములును- చక్కని పనితీరును- స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకమగు ముచ్చటైన నడకయు ఈ యంత్రములను గొప్ప ప్రఖ్యాతిని దెచ్చినది. అన్ని పరిమాణములలో యంత్రములను అపరిమితమయిన (Crud చమురుతో నైనను, మంచి చమురుతో నైనను, నిలవయున్న నూనెతో నైనను, చక్కగా నడుపవచ్చును.

పెట్రో ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే తేంపులేనిదే రగుల్కలుప గల గొట్టము గలదు. ప్రారంభింపబడిన నై తేంపు అవసరములేదు.

2. తగులబడి పోకుండ నుండు రగుల్కలుప గల గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సరములకు చెడిపోవును.

3. పేలుడుబిల్లి త్రొక్కి తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కత్తెతగులబడుట మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు కావలసినంతకంటె నెక్కువ. చమురు కృతగా కావదు. 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును. ఏ పరిమాణపు దానినైన రీనిమిచములలో నడుప వచ్చును. 6. బలకరములయిన పనిచేయుభాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మింపబడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము పనిచేయును. 7. కిటకు ఇంజనులు విరామము లేకుండ పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణ మతిసున్నపు. 9. ముఖ్యముగ పనిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము సంభవించినప్పుడు నూనె క్రయింతనంతట ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున సురక్షితముగ నుండును. అన్ని పరిమాణములలో ప్రాచీన నడుపు. వెలలకుగాని ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెన్సు ఆండు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేద యశాషధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మసూటికల్

వర్కుస్

***

లేవ్యములు, బిల్లులు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారమున సిద్ధపరుచుచును. వెలపట్టికకై వ్రాయును. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

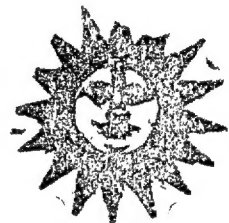
వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలో జరుగవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists,
Elphinstone Road, Bombay, 13.

కుంకుమపువ్వు

వైద్యశాస్త్రమున

వైద్యశాస్త్రమున

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ ఆండు కంపెనీ.
(53) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

“ఆనంద” గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

వచనము

(235)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.

శాశ్వతపు చందాదారులకు తపాలాఖర్చులు సహా వెల.

1వ వాల్యం	ఆదిపర్వము	1-4-0
2వ వాల్యం	"	1-4-0
3వ వాల్యం	" సంపూర్ణం	1-8-0
4వ వాల్యం	సభాపర్వము	1-8-0
21	" శాంతిపర్వము ప్రథమ భా॥	1-4-0
22	" " ద్వితీయ భా॥	1-6-0
23	" " తృతీయ భా॥	1-4-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్ డు కో,

అనంతా ముద్రాలయము, లోకస్పృహకర్, మదరాసు

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గణియారము

దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల పైద్యగ్రంథమును చదువుటకున మానవ గణియారమును రీషేరుచేయుటకు శేర్మకొన వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.

రాజైద్య వారాయనాజీ కేశకర్,

188

20, చీవాబజారుగోడ్, మదరాసు.